

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

**PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI DAN
PRESTASI KEWANGAN AGENSI**

**NEGERI PERAK
TAHUN 2015**

JABATAN AUDIT NEGARA MALAYSIA

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI
DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI

NEGERI PERAK
TAHUN 2015

JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA

KANDUNGAN

KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
KATA PENDAHULUAN	vii
INTISARI LAPORAN	xi
BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015	
Pendahuluan	3
Objektif Dan Metodologi Pengauditan	4
Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015	4
BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI	
Latar Belakang	9
Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri	9
Kumpulan Wang Disatukan	9
Wang Awam	10
Akaun Hasil Disatukan	11
Akaun Pinjaman Disatukan	22
Akaun Amanah Disatukan	22
Penyata Prestasi Kewangan	25
Penyata Akaun Memorandum	26
Nota Kepada Penyata Kewangan	32
Rumusan Dan Syor Audit	34
BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI	
Pencapaian Pelaksanaan Projek Pembangunan RMKe-10	37
Rumusan	39
BAHAGIAN IV - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI	
Pendahuluan	43
Pengauditan Penyata Kewangan	43

PERKARA**MUKA SURAT**

Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan	43
Pengesahan Penyata Kewangan	44
Pembentangan Penyata Kewangan	44
Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri	44
Prestasi Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan	50
Rumusan Dan Syor Audit	55

**BAHAGIAN V - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA
WANG NEGERI**

Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri; Dan Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri	59
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri	59

PENUTUP	63
----------------	----

LAMPIRAN

I Sijil Ketua Audit Negara	67
II Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri Dan Bendahari Negeri	68
III Penyata Kedudukan Kewangan	69
IV Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	70
V Penyata Prestasi Kewangan	71
VI Penyata Akaun Memorandum	72
VII Nota Kepada Penyata Kewangan	73

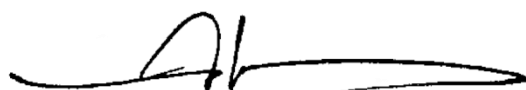

KATA PENDAHULUAN

KATA PENDAHULUAN

1. Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri Perak tahun 2015 ini hanya mengandungi laporan mengenai Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015, Analisis Kewangan Kerajaan Negeri, Rancangan Pembangunan Kerajaan Negeri, Penyerahan, Pembentangan Penyata Kewangan Dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri serta Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Dan Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri. Laporan mengenai Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi yang biasanya dilaporkan dalam laporan ini telah pun dilaporkan di dalam Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Aktiviti/Kewangan Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Perak Tahun 2015 Siri 1.
2. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan/Negeri/Agensi dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Sultan Perak Darul Ridzuan. Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan menitahkan supaya Laporan itu dibentangkan di Parlimen manakala Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Sultan Perak Darul Ridzuan memperkenankan untuk dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Perak.
3. Laporan mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2015; disediakan hasil daripada pengauditan yang dijalankan di pejabat Perbendaharaan Negeri dan beberapa Jabatan/Agensi Negeri sepanjang tahun 2015. Bagi tujuan pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2015, pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen yang berkaitan dengan terimaan dan bayaran telah dijalankan di pejabat Perbendaharaan Negeri.
4. Pengauditan dijalankan adalah bertujuan untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berkenaan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Pengauditan adalah dibuat dengan berpanduan kepada Akta Audit 1957 dan piawaian pengauditan yang diluluskan serta *International Standards of Supreme Audit Institutions (ISSAI) 1000*.

5. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Jabatan/Agensi Negeri Perak yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

(TAN SRI HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara

Malaysia

Putrajaya

21 Jun 2016

INTISARI LAPORAN

INTISARI LAPORAN

BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015

1. Pada keseluruhannya, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak telah menunjukkan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2015. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 telah dapat disahkan kerana dokumen sokongan adalah mencukupi untuk mengesahkan semua butiran dalam Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

2. Secara keseluruhannya, analisis Audit mendapati kedudukan kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun 2015 adalah baik. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan pada tahun 2015 berjumlah RM952.17 juta meningkat sejumlah RM37.83 juta berbanding RM914.34 juta pada tahun 2014. Jumlah kutipan hasil pada tahun 2015 telah meningkat sejumlah RM29.10 juta manakala pelaburan pada tahun 2015 meningkat sejumlah RM14.81 juta atau 1.8% kepada RM848.32 juta. Di samping itu, prestasi Akaun Hasil Disatukan pada tahun 2015 mengalami surplus sejumlah RM4.08 juta berbanding surplus RM5.58 juta pada tahun 2014. Manakala pinjaman boleh dituntut meningkat sejumlah RM42.68 juta pada tahun 2015 menjadi RM602.98 juta berbanding RM560.30 juta pada tahun 2014. Kerajaan Negeri perlu mengekalkan prestasi pengurusan kewangan yang baik di samping terus mengamalkan perbelanjaan optimum tanpa menjejaskan mutu perkhidmatan dan pembangunan ekonomi negeri.

BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

3. Pada keseluruhannya, prestasi perbelanjaan dan pelaksanaan projek pembangunan RMKe-10 adalah sangat baik. Sehingga 31 Disember 2015 sejumlah RM1.48 bilion atau 92.8% telah dibelanjakan berbanding peruntukan yang diluluskan berjumlah RM1.60 bilion. Prestasi pelaksanaan projek yang telah berjaya disiapkan adalah berjumlah 2,192 projek atau 98.4% daripada 2,227 projek yang dirancang dan 11 projek atau 0.5% sedang dilaksanakan. Manakala baki 24 projek atau 1.1% masih belum dimulakan kerana terdapat projek ditangguhkan, masih dalam perancangan dan tiada peruntukan.

BAHAGIAN IV - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

4. Sehingga 31 Mei 2016, kesemua 15 Pihak Berkuasa Tempatan dan 13 daripada 14 Badan Berkanun Negeri telah mengemukakan penyata kewangan tahun 2015 untuk diaudit. Bagaimanapun, 1 Badan Berkanun Negeri iaitu Tabung Kumpulan Wang Kebajikan Dan Pelajaran Yayasan Perak dan Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak belum menyerahkan penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 untuk pengauditan. Sebanyak 29 Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2014 telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran dan 1 lagi telah memperoleh Sijil Audit Berteguran. Sehingga 31 Mei 2016, satu Penyata Kewangan Tahun 2013 dan 4 Penyata Kewangan Tahun 2014 bagi Badan Berkanun Negeri masih belum dibentangkan di DUN. Manakala kesemua 15 Penyata Kewangan Tahun 2014 bagi Pihak Berkuasa Tempatan telah dibentangkan di DUN pada 13 April 2016.

BAHAGIAN V - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGERI

5. Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Perak Tahun 2014 berserta Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Perak Tahun 2014 Siri 3 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada 13 April 2016. Bagi 6 bulan terakhir tahun 2015 sehingga 31 Mei 2016, sebanyak 5 Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Negeri Perak telah diadakan yang antaranya adalah taklimat oleh Pengarah Audit Negeri Perak berkaitan dengan status Laporan Ketua Audit Negara yang telah selesai dikaji oleh Jawatankuasa ini.

BAHAGIAN I

PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI PERAK
BAGI TAHUN BERAKHIR
31 DISEMBER 2015

BAHAGIAN I

PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015

1. PENDAHULUAN

1.1. Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan, 1957 menghendaki Pihak Berkuasa Kewangan Negeri menyediakan Penyata Kewangan secepat mungkin selepas penutupan akaun bagi tahun berkenaan. Penyata tersebut hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara dalam tempoh tujuh bulan selepas berakhirnya tahun kewangan berkenaan untuk diaudit seperti diperuntukkan di bawah Seksyen 9 Akta Audit, 1957.

1.2. Selaras dengan peruntukan undang-undang tersebut, Pegawai Kewangan Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 kepada Jabatan Audit Negara pada **29 Januari 2016**. Penyata tersebut melaporkan semua urusan niaga kewangan asas tunai bagi tahun 2015 berkaitan dengan sumber dan penggunaan wang awam. Penyata tersebut mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

1.3. Laporan Bendahari menerangkan kedudukan kewangan Kerajaan Negeri yang memberi ringkasan urusan niaga kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015.

1.4. Penyata Kedudukan Kewangan menunjukkan jumlah pegangan Wang Awam Kerajaan terdiri daripada wang tunai dan pelaburan yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan. Selaras dengan asas perakaunan tunai ubahsuai yang diguna pakai oleh Kerajaan Negeri, hanya Pelaburan Am yang terdiri daripada Saham dan Deposit Dalam Negeri jangka panjang dilaporkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Pelaburan lain pula dilaporkan dalam Penyata Akaun Memorandum.

1.5. Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai menunjukkan penerimaan dan pembayaran bagi tahun 2015. Penerimaan adalah terdiri daripada hasil, pinjaman penerimaan modal dan penerimaan lain seperti amanah dan deposit. Pembayaran pula adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus, pembangunan, modal dan bayaran balik pinjaman.

1.6. Penyata Prestasi Kewangan menunjukkan lebihan atau kekurangan hasil keseluruhan berbanding jumlah perbelanjaan mengurus dan pembangunan serta sumber pembiayaannya. Penyata ini juga menunjukkan pergerakan dana dalam Pinjaman, Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan serta Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah.

1.7. Penyata Akaun Memorandum menunjukkan kedudukan aset dan liabiliti Kerajaan Negeri. Aset Kerajaan Negeri merangkumi Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan. Manakala liabiliti Kerajaan Negeri pula terdiri daripada Hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan dan Pelbagai Liabiliti.

1.8. Nota Kepada Penyata Kewangan pula memberi penerangan dan maklumat terperinci mengenai jumlah yang ditunjukkan dalam Penyata Kewangan dan juga maklumat tambahan seperti peristiwa yang berlaku selepas tarikh penyata kedudukan kewangan dan angka perbandingan.

2. OBJEKTIF DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

2.1. Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

2.2. Pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen dijalankan secara berterusan sepanjang tahun 2015. Teguran Audit mengenainya telah dibangkitkan kepada Pejabat Perbendaharaan Negeri dan Jabatan/Agensi Negeri melalui surat pemerhatian Audit sebaik sahaja sesuatu pengauditan selesai dijalankan.

2.3. *Exit Conference* bersama YB Dato' Seri Setiausaha Kerajaan Negeri, YB Dato' Pegawai Kewangan Negeri dan Ketua-ketua Jabatan telah diadakan pada 6 Mei 2016.

3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015

3.1. Pengauditan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan piawaian pengauditan yang diluluskan serta *International Standards of Supreme Audit Institutions* (ISSAI) 1000. Akta dan piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan bagi mendapat kepastian yang munasabah sama ada penyata kewangan adalah bebas daripada kesilapan dan ketinggalan yang ketara. Pengauditan itu termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan penzahiran yang mencukupi dalam penyampaian penyata kewangan.

3.2. Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak pada tahun 2015 adalah selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan. **Pada pendapat Audit, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri pada keseluruhannya menunjukkan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 dan rekod perakaunannya telah diselenggara dengan teratur dan kemas kini.** Sijil Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disertakan bersama dengan Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri Dan

Bendahari Negeri, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan adalah seperti di **Lampiran I** hingga **Lampiran VII**.

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

4. LATAR BELAKANG

Jabatan Audit Negara di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Tahun 2015, juga membuat analisis terhadap data kewangan bagi menilai tahap prestasi kewangan Kerajaan Negeri. Analisis yang dijalankan adalah berdasarkan Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

4.1. KEDUDUKAN KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Penyata Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri ini menunjukkan pegangan Wang Awam di bawah Kumpulan Wang Disatukan. Wang Awam terdiri daripada Wang Tunai dan Pelaburan yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan melalui Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.

4.2. KUMPULAN WANG DISATUKAN

4.2.1. Berdasarkan Penyata Kedudukan Kewangan, jumlah Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2015 adalah RM952.17 juta. Jumlah tersebut terdiri daripada aset berbentuk wang tunai sejumlah RM103.85 juta dan pelaburan sejumlah RM848.32 juta. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Negeri Perak bagi tahun 2015 berbanding tahun 2014 adalah seperti di **Jadual 4.1**.

Jadual 4.1
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Hasil Disatukan	591.98	596.06	4.08	0.7
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	0.00	0.00	0.00	0.0
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	322.36	356.11	33.75	10.5
	i) <i>Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	282.52	286.57	4.05	1.4
	ii) <i>Kumpulan Wang Pembangunan</i>	-143.68	-140.17	3.51	-2.4
	iii) <i>Kumpulan Wang Amanah Awam</i>	84.25	104.84	20.59	24.4
	iv) <i>Deposit</i>	99.27	104.87	5.60	5.6
Jumlah		914.34	952.17	37.83	4.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.2.2. Analisis Audit mendapati Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan Negeri telah mengalami peningkatan sejumlah RM37.83 juta atau 4.1% iaitu daripada RM914.34 juta pada tahun 2014 kepada RM952.17 juta pada tahun 2015. Peningkatan ini disumbangkan oleh peningkatan Akaun Amanah Disatukan berjumlah RM33.75 juta dan peningkatan Akaun

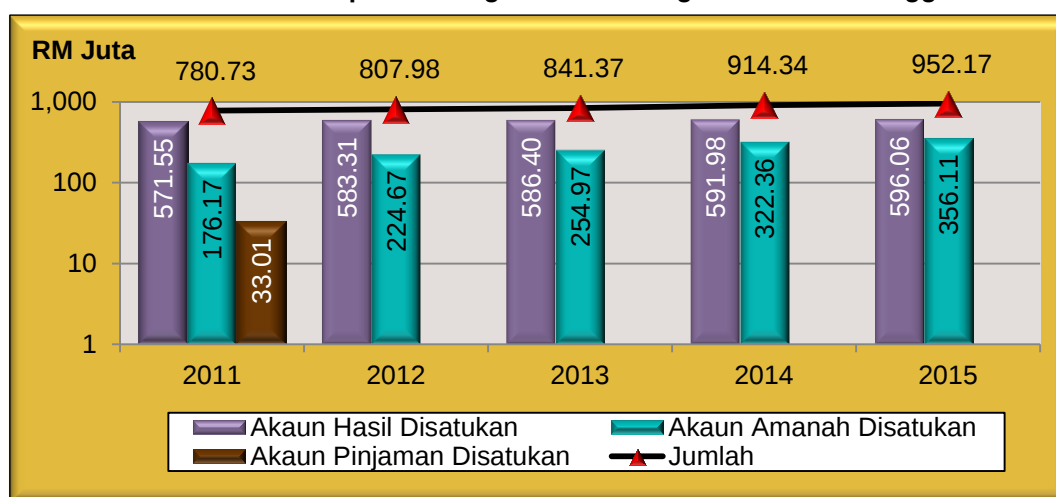
Hasil Disatukan sejumlah RM4.08 juta. Trend Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan bagi tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.2** dan **Carta 4.1**. Kedudukan baki bagi tahun 2015 adalah yang tertinggi dalam tempoh 5 tahun.

Jadual 4.2
Trend Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Akaun Hasil Disatukan	571.55	583.31	586.40	591.98	596.06
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	33.01	0.00	0.00	0.00	0.00
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	176.17	224.67	254.97	322.36	356.11
	i) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	165.33	122.57	238.10	282.52	286.57
	ii) Kumpulan Wang Pembangunan	-162.61	-155.87	-145.83	-143.68	-140.17
	iii) Kumpulan Wang Amanah Awam	106.89	181.14	75.60	84.25	104.84
	iv) Deposit	66.56	76.83	87.10	99.27	104.87
	Jumlah	780.73	807.98	841.37	914.34	952.17

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.1
Trend Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3. WANG AWAM

4.3.1. Pelaburan

4.3.1.1. Mengikut Seksyen 8(3)(b) Akta Acara Kewangan 1957, Kerajaan Negeri dibenarkan untuk melabur dalam deposit di bank dan pelaburan saham sekiranya mempunyai lebih wang. Pelaburan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am. Pelaburan Kumpulan Wang Amanah adalah pelaburan yang dibuat daripada Kumpulan Wang Amanah selaras dengan Seksyen 9 dan Seksyen 10, Akta Acara Kewangan 1957, Arahan Amanah dan peraturan yang dikuatkuasakan. Manakala

Pelaburan Am adalah semua pelaburan yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan selain daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah.

4.3.1.2. Analisis perbandingan kedudukan pelaburan bagi tahun 2015 dan 2014 menunjukkan peningkatan berjumlah RM14.81 juta atau 1.8% kepada RM848.32 juta berbanding RM833.51 juta pada tahun 2014. Pada tahun 2015, dividen yang diterima daripada pelaburan saham adalah berjumlah RM3.68 juta manakala faedah yang diterima daripada Deposit Dalam Negeri adalah sejumlah RM32.27 juta. Selain itu, Kerajaan Negeri mendapat keuntungan atas jualan satu juta unit saham Axiata Group Berhad berjumlah RM5.19 juta. Analisis perbandingan kedudukan pelaburan bagi tahun 2015 dan 2014 adalah seperti di **Jadual 4.3**.

Jadual 4.3
Baki Pelaburan Pada Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Saham	41.61	40.52	-1.09	-2.6
2.	Deposit Dalam Negeri	791.90	807.80	15.90	2.0
Jumlah		833.51	848.32	14.81	1.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3.1.3. Kedudukan pelaburan bagi tahun 2011 hingga 2015 menunjukkan baki pelaburan meningkat mulai tahun 2012 sehingga tahun 2015 berikutan lebihan tunai dilabur dalam Deposit Dalam Negeri. Trend baki pelaburan bagi tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.4** dan tahun 2015 mencatatkan baki pelaburan tertinggi dalam tempoh 5 tahun.

Jadual 4.4
Trend Baki Pelaburan Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Saham	52.75	52.75	49.33	41.61	40.52
2.	Deposit Dalam Negeri	705.95	731.90	754.90	791.90	807.80
Jumlah		758.70	784.65	804.23	833.51	848.32

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4. AKAUN HASIL DISATUKAN

Akaun Hasil Disatukan mengakaun semua urusan niaga penerimaan hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 97 dan Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a), Akta Acara Kewangan 1957. Kerajaan Negeri telah mengakhiri tahun kewangan 2015 dengan surplus berjumlah RM4.08 juta berbanding surplus RM5.58 juta yang diperolehi pada tahun 2014. Surplus ini berpunca daripada kutipan hasil berjumlah RM956.93 juta melebihi perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri yang berjumlah RM952.85 juta. Dengan surplus ini, baki terkumpul Akaun Hasil Disatukan telah meningkat menjadi RM596.06 juta pada tahun 2015. Kedudukan Akaun Hasil Disatukan adalah seperti berikut:

4.4.1. Hasil

4.4.1.1. Kerajaan Negeri memungut 3 jenis hasil yang terdiri daripada Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Pada tahun 2015, kutipan hasil sebenar berkurang sejumlah RM3.53 juta berbanding anggaran hasil berjumlah RM960.46 juta dengan pencapaian sebanyak 0.4%. Pencapaian kutipan bagi Hasil Bukan Cukai pada tahun 2015 adalah sangat baik di mana kutipan sebenar melebihi anggaran sebanyak 30.9%. Manakala kutipan bagi Hasil Cukai adalah kurang daripada anggaran dengan kutipan pada tahap 24.6%. Kutipan bagi Terimaan Bukan Hasil adalah baik dengan 28.1% melebihi anggaran. Maklumat lanjut mengenai kutipan hasil Negeri adalah seperti di **Jadual 4.5**.

Jadual 4.5
Kutipan Hasil Sebenar Berbanding Anggaran Kerajaan Negeri Pada Tahun 2015

Bil.	Butiran Hasil	Anggaran Diluluskan (RM Juta)	Hasil Sebenar (RM Juta)	Lebih/Pengurangan (RM Juta)	Pencapaian (%)
1.	Hasil Cukai	530.87	400.01	-130.86	-24.6
2.	Hasil Bukan Cukai	236.43	309.40	72.97	30.9
3.	Terimaan Bukan Hasil	193.16	247.52	54.36	28.1
Jumlah		960.46	956.93	-3.53	-0.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.1.2. Pada keseluruhannya, hasil yang dikutip oleh Kerajaan Negeri pada tahun 2015 adalah berjumlah RM956.93 juta iaitu meningkat dengan sejumlah RM29.10 juta atau 3.1% berbanding tahun 2014 yang berjumlah RM927.83 juta. Peningkatan ini adalah disebabkan oleh Terimaan Bukan Hasil meningkat sejumlah RM13.17 juta atau 5.6% pada tahun 2015 berbanding tahun 2014. Jumlah kutipan hasil mengikut kategori bagi tahun 2015 berbanding 2014 adalah seperti di **Jadual 4.6**.

Jadual 4.6
Kutipan Hasil Negeri Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	395.41	400.01	4.60	1.2
2.	Hasil Bukan Cukai	298.07	309.40	11.33	3.8
3.	Terimaan Bukan Hasil	234.35	247.52	13.17	5.6
Jumlah		927.83	956.93	29.10	3.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.1.3. Analisis Audit mendapati 89 butiran hasil mengalami peningkatan berjumlah RM86.78 juta dan 93 butiran hasil mengalami penurunan berjumlah RM57.67 juta. Antara contoh butiran hasil yang telah mencatat peningkatan dan penurunan yang ketara pada tahun 2015 berbanding tahun 2014 adalah seperti di **Jadual 4.7** dan **Jadual 4.8**.

Jadual 4.7
Peningkatan Hasil Yang Ketara Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Peningkatan		Punca
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Lesen Tanah Dan Galian	32.86	44.54	11.68	35.5	• Bilangan permohonan lesen, permit dan kuantiti bahan mineral meningkat pada tahun 2015 berbanding tahun 2014. • Peningkatan kelulusan eksport bahan batuan sebanyak 72 permohonan pada tahun 2015 berbanding tahun 2014 iaitu sebanyak 59 permohonan. Peningkatan bahan batuan adalah kerana harga eksport bahan batu lebih tinggi daripada pasaran dalam negeri.
2.	Royalti Ke Atas Air	50.00	57.78	7.78	15.6	Sejumlah RM50 juta perlu dibayar oleh Lembaga Air Perak setiap tahun kepada Kerajaan Negeri. Peningkatan sejumlah RM7.78 juta adalah bayaran royalti untuk tahun 2016.
3.	Pemberian Bagi Projek Persekutuan Yang Dilaksanakan	37.15	43.78	6.63	17.8	Bayaran perkhidmatan sebanyak 10% yang diluluskan oleh Kementerian Kewangan kepada Kerajaan Negeri sejumlah RM43.78 juta pada tahun 2015 berikutan peningkatan pelaksanaan projek yang melibatkan kakitangan negeri dalam melaksanakan projek-projek Kerajaan Persekutuan.
4.	Lebih Dari Pelarasan Akaun Amanah/ Kumpulan Wang	10.47	15.96	5.49	52.4	• Pindahan daripada Akaun Amanah Peruntukan Khas Kerajaan Persekutuan Dan Negeri sejumlah RM2.39 juta kepada Akaun Hasil Disatukan. • Penyelarasan had siling akaun Kumpulan Wang Amanah Pinjaman Kenderaan daripada RM4.0 juta menurun kepada RM2.5 juta dan baki peruntukan sejumlah RM1.5 juta dipindah daripada Akaun Kumpulan Wang Amanah Pinjaman Kenderaan ke Akaun Hasil Disatukan.
5.	Bayaran Ganti Rugi Hutan	7.93	13.42	5.49	69.2	Bayaran ganti rugi yang diterima melalui Projek Pembinaan Talian Penghantaran Elektrik TNB sejumlah RM11.35 juta.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Jadual 4.8
Penurunan Hasil Yang Ketara Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Penurunan		Punca
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Pelbagai Perolehan Yang Lain	26.48	8.84	17.64	66.6	Hasil keuntungan jualan saham pada tahun 2014 adalah sejumlah RM21.76 juta terdiri daripada RM11.02 juta (Axiata Group Berhad), RM10.65 juta (Tenaga Nasional Berhad) dan RM0.09 juta (Telekom Malaysia Berhad) berkurangan pada tahun 2015 iaitu sejumlah RM5.19 juta (Axiata Group Berhad).
2.	Cukai Tanah Tunggakan	28.64	22.71	5.93	20.7	• Pemilik tanah gagal menjelaskan tunggakan cukai tanah. • Kegagalan dalam mengekalkan momentum peningkatan kutipan tunggakan cukai tanah sepanjang tahun 2015 walau pun pelbagai usaha penguatkuasaan telah dilaksanakan.
3.	Bayaran Tahunan Penggunaan Air TNB Rancangan Hidro Elektrik	13.42	8.18	5.24	39.0	Pelarasan kadar dibuat berdasarkan penetapan kadar baru yang berkuat kuasa mulai tahun 2012 menyebabkan peningkatan bayaran tahunan pada tahun 2014. Pada tahun 2015, bayaran tahunan dibuat mengikut kadar yang ditetapkan dan bayaran ini termasuk bayaran awal penggunaan air sejumlah RM1.97 juta di Pejabat Tanah Gerik.
4.	Premium Perhutanan	22.88	17.96	4.92	21.5	• Terdapat perbezaan jenis hutan balak yang dibalak pada tahun 2015 berbanding tahun 2014. • Pada tahun 2015 kawasan tebangan balak berkurang.
5.	Royalti Ke Atas Bijih Timah Padat	10.72	7.10	3.62	33.8	Kejatuhan harga pasaran bijih timah padat dunia sepanjang tahun 2015 menyebabkan syarikat-syarikat menanggukkan jualan bijih timah padat pada tahun 2015.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

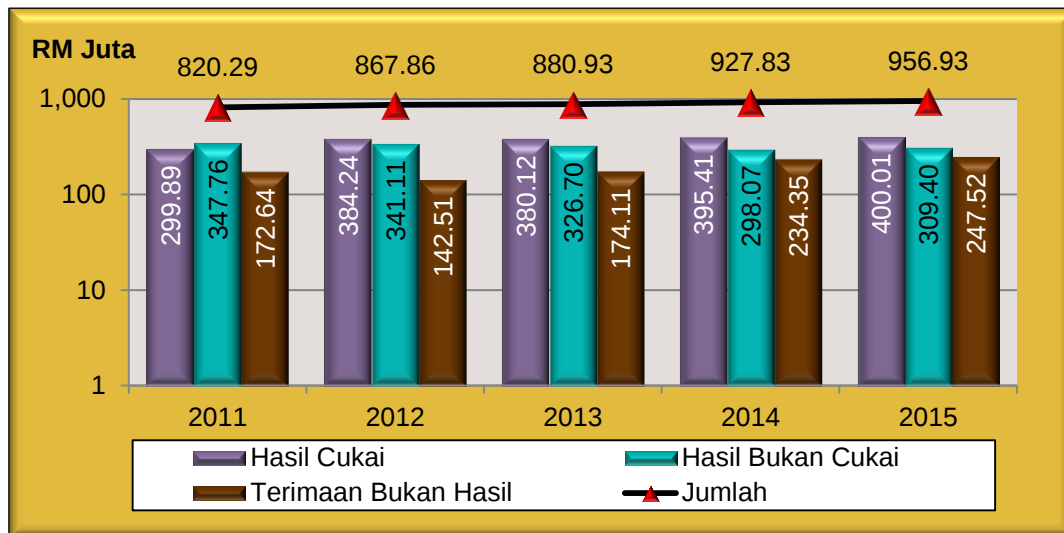
4.4.1.4. Trend kutipan hasil Kerajaan Negeri bagi tahun 2011 hingga 2015 menunjukkan peningkatan pada setiap tahun dan tahun 2015 mencatatkan kutipan hasil tertinggi dalam tempoh 5 tahun seperti di **Jadual 4.9** dan **Carta 4.2**.

Jadual 4.9
Trend Kutipan Hasil Kerajaan Negeri Pada Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran Hasil	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Hasil Cukai	299.89	384.24	380.12	395.41	400.01
2.	Hasil Bukan Cukai	347.76	341.11	326.70	298.07	309.40
3.	Terimaan Bukan Hasil	172.64	142.51	174.11	234.35	247.52
Jumlah		820.29	867.86	880.93	927.83	956.93

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.2
Trend Kutipan Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.1.5. Penyumbang utama hasil Kerajaan Negeri ialah Cukai Tanah, Terimaan Daripada Agensi-agensi Kerajaan Yang Lain, Perolehan Daripada Jualan Barang-barang, Royalti serta Lesen, Bayaran Pendaftaran Dan Permit. Kelima-lima hasil ini menyumbang sejumlah RM756.44 juta atau 79.0% daripada keseluruhan hasil dalam tahun 2015 berbanding kutipan berjumlah RM733.64 juta atau 79.1% dalam tahun 2014 seperti di **Jadual 4.10**. Manakala trend penyumbang utama hasil Kerajaan Negeri bagi tempoh 5 tahun dari tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.11**.

Jadual 4.10
Penyumbang Utama Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Butiran Hasil	Tahun			
		2014		2015	
		(RM Juta)	(%)	(RM Juta)	(%)
1.	Cukai Tanah	246.75	26.6	247.00	25.8
2.	Terimaan Daripada Agensi-agensi Kerajaan Yang Lain	198.32	21.4	205.67	21.5
3.	Perolehan Daripada Jualan Barang-barang	130.65	14.1	128.72	13.5
4.	Royalti	115.60	12.5	120.46	12.6
5.	Lesen, Bayaran Pendaftaran Dan Permit	42.32	4.6	54.59	5.7
Jumlah		733.64	79.1	756.44	79.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Jadual 4.11
Penyumbang Utama Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran Hasil	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Cukai Tanah	227.94	250.18	237.27	246.75	247.00
2.	Terimaan Daripada Agensi-Agensi Kerajaan Yang Lain	131.76	131.87	159.34	198.32	205.67
3.	Perolehan Daripada Jualan Barang - Barang	137.53	169.94	164.73	130.65	128.72
4.	Royalti	37.30	103.77	111.05	115.60	120.46
5.	Lesen, Bayaran Pendaftaran Dan Permit	88.12	50.22	41.72	42.32	54.59
Jumlah		622.65	705.98	714.11	733.64	756.44

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.2. Perbelanjaan Mengurus

4.4.2.1. Perbelanjaan mengurus terdiri daripada Emolumen, Perkhidmatan Dan Bekalan, Aset, Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap serta Perbelanjaan Lain. Peruntukan yang diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri bagi perbelanjaan mengurus tahun 2015 adalah berjumlah RM1,010.52 juta dan sejumlah RM952.85 juta atau 94.3% telah dibelanjakan daripada jumlah peruntukan yang diluluskan pada tahun 2015 seperti di **Jadual 4.12**.

Jadual 4.12
Perbelanjaan Mengurus Sebenar Berbanding Peruntukan Yang Diluluskan Pada Tahun 2015

Bil.	Butiran Perbelanjaan	Peruntukan Diluluskan (RM Juta)	Perbelanjaan Sebenar (RM Juta)	Perubahan (RM Juta)	Perbelanjaan Atas Anggaran (%)
1.	Emolumen	316.96	298.68	18.28	94.2
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	254.16	244.55	9.61	96.2
3.	Aset	15.04	14.03	1.01	93.3
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	421.30	393.07	28.23	93.3
5.	Perbelanjaan Lain	3.06	2.52	0.54	82.4
Jumlah		1,010.52	952.85	57.67	94.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.2.2. Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri pada keseluruhannya meningkat sejumlah RM30.60 juta atau 3.3% iaitu daripada RM922.25 juta pada tahun 2014 kepada RM952.85 juta pada tahun 2015. Kedudukan perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri bagi tahun 2015 berbanding 2014 mengikut butiran perbelanjaan mengurus adalah seperti di **Jadual 4.13**.

Jadual 4.13
Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	Butiran Perbelanjaan	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	296.49	298.68	2.19	0.7
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	223.26	244.55	21.29	9.5
3.	Aset	13.91	14.03	0.12	0.9
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	386.71	393.07	6.36	1.6
5.	Perbelanjaan Lain	1.88	2.52	0.64	34.0
Jumlah		922.25	952.85	30.60	3.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.2.3. Semakan Audit mendapati beberapa butiran perbelanjaan mengurus mencatatkan peningkatan dan penurunan pada tahun 2015 berbanding perbelanjaan tahun 2014. Perbelanjaan bagi Perkhidmatan Iktisas dan Perkhidmatan Lain Yang Dibeli Dan Hospitaliti mencatat peningkatan tertinggi pada tahun 2015 berjumlah RM16.33 juta atau 17.0% berbanding tahun 2014. Manakala perbelanjaan Imbuhan Tahunan berkurang sejumlah RM4.72 juta atau 38.0%. Antara perbelanjaan mengurus yang mencatatkan peningkatan dan penurunan yang ketara pada tahun 2015 berbanding 2014 adalah seperti di **Jadual 4.14** dan **Jadual 4.15**.

Jadual 4.14
Peningkatan Perbelanjaan Mengurus Yang Ketara Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Tahun		Peningkatan		Punca
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Perkhidmatan Iktisas Dan Perkhidmatan Lain Yang Dibeli Dan Hospitaliti	95.81	112.14	16.33	17.0	• Perbelanjaan bagi program-program rasmi di Negeri Perak sepanjang tahun 2015 adalah berjumlah RM12.10 juta berbanding RM2.01 juta bagi tahun 2014. • Peningkatan perbelanjaan bayaran gaji, elaun dan caruman KWSP bagi pegawai kontrak sejumlah RM4.85 juta pada tahun 2015.
2.	Pemberian Dalam Negeri	362.19	367.53	5.34	1.5	• Tambahan peruntukan sejumlah RM1.64 juta pada tahun 2015 kepada Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung. • Peruntukan kepada Kumpulan Wang Terkanun yang diluluskan bagi tahun 2015 meningkat sejumlah RM1.73 juta. • Pindahan peruntukan ke Kumpulan Wang Pembangunan Negeri bertambah sejumlah RM2.0 juta.
3.	Gaji Dan Upahan	198.62	202.44	3.82	1.9	Pelantikan kakitangan baru serta pindaan skim pelantikan perkhidmatan.

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Tahun		Peningkatan		Punca
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
4.	Penyelenggaraan Dan Pembaikan Kecil Yang Dibeli	56.30	59.28	2.98	5.3	Permohonan <i>one-off</i> yang diluluskan pada tahun 2015 berjumlah RM2.8 juta berbanding RM1.4 juta pada tahun 2014.
5.	Biasiswa, Dermasiswa Dan Bantuan Pelajaran	5.81	7.91	2.10	36.1	Mulai tahun 2015, Kerajaan Negeri telah menambah peruntukan Kumpulan Wang Biasiswa sebanyak RM2.0 juta.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Jadual 4.15
Penurunan Perbelanjaan Mengurus Yang Ketara Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Tahun		Penurunan		Punca
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Imbuhan Tahunan	12.42	7.70	4.72	38.0	Pada tahun 2015, kakitangan awam dibayar Bantuan Khas Kewangan sejumlah RM1,000 berbanding pembayaran Bantuan Khas Kewangan dan Bayaran Khas Prestasi sebanyak setengah bulan gaji atau minimum RM500 pada tahun 2014.
2.	Tuntutan Insurans Dan Pampasan	2.25	0.89	1.36	60.4	Penurunan tanggungan yang perlu dijelaskan bagi kes-kes tuntutan Perintah Mahkamah pada tahun 2015 berbanding tahun 2014 kerana terdapat 2 kes mahkamah sivil yang memutuskan Kerajaan Negeri Perak perlu membayar sejumlah RM15.63 juta kepada plaintif termasuk kos guaman sebagai penyelesaian kes.
3.	Bangunan Dan Pembaikan Bangunan	0.67	0.22	0.45	67.2	Permohonan <i>one-off</i> yang diluluskan bagi tahun 2015 adalah rendah iaitu RM100 ribu berbanding RM600 ribu tahun 2014.
4.	Bekalan Bahan Mentah Dan Bahan-Bahan Untuk Penyelenggaraan Dan Pembaikan	10.84	10.44	0.40	3.7	Penjimatan dalam penggunaan bahan mentah dan bahan-bahan untuk penyelenggaraan dan pembaikan.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

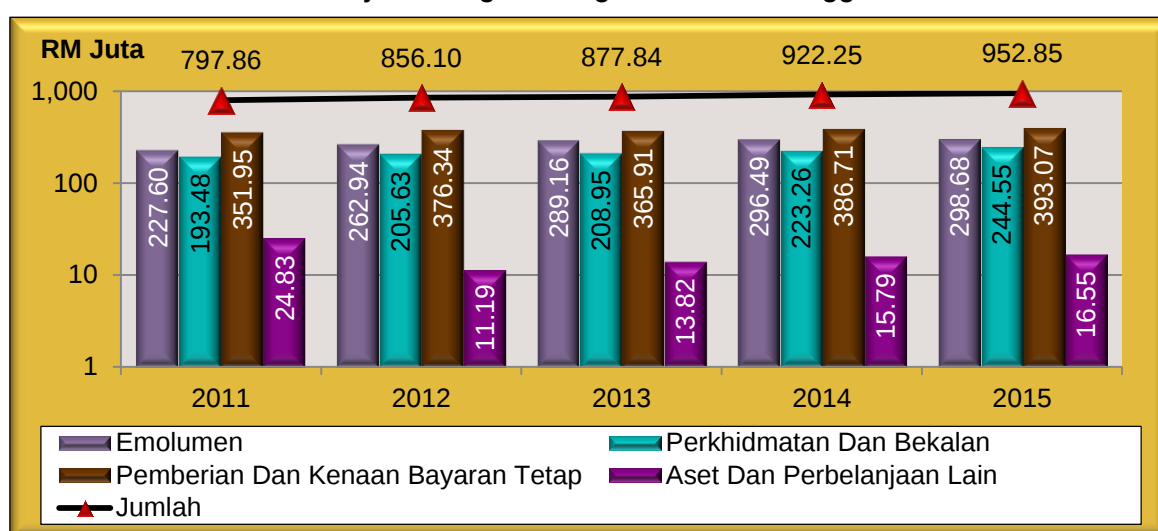
4.4.2.4. Trend perbelanjaan mengurus bagi tahun 2011 hingga 2015 menunjukkan peningkatan perbelanjaan mengurus pada setiap tahun. Trend perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri bagi tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.16** dan **Carta 4.3**.

Jadual 4.16
Trend Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Emolumen	227.60	262.94	289.16	296.49	298.68
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	193.48	205.63	208.95	223.26	244.55
3.	Aset	21.55	9.47	11.33	13.91	14.03
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	351.95	376.34	365.91	386.71	393.07
5.	Perbelanjaan Lain	3.28	1.72	2.49	1.88	2.52
Jumlah		797.86	856.10	877.84	922.25	952.85

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.3
Trend Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.3. Prestasi Kewangan Akaun Hasil Disatukan

4.4.3.1. Analisis terhadap prestasi kewangan Akaun Hasil Disatukan mengambil kira perbandingan antara hasil dengan perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri bagi tempoh perakaunan semasa dan tahun sebelumnya untuk mengukur surplus atau defisit Akaun Hasil Disatukan. Pada tahun 2015, Akaun Hasil Disatukan Kerajaan Negeri telah mencatatkan surplus sejumlah RM4.08 juta berbanding RM5.58 juta dalam tahun 2014 seperti di **Jadual 4.17**.

Jadual 4.17
Prestasi Kewangan Akaun Hasil Disatukan Pada Tahun 2014 Dan 2015

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	586.40	591.98	5.58	1.0
Hasil	927.83	956.93	29.10	3.1
Perbelanjaan Mengurus	922.25	952.85	30.60	3.3
Surplus	5.58	4.08	-1.50	-26.9
Baki Pada 31 Disember	591.98	596.06	4.08	0.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.3.2. Trend perbandingan hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri bagi tahun 2011 hingga 2015 mendapati surplus menurun sejumlah RM1.50 juta pada tahun 2015 berbanding tahun 2014. Kedudukan surplus Kerajaan Negeri pada tahun 2011 sehingga 2015 seperti di **Jadual 4.18**.

Jadual 4.18
Kedudukan Surplus Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Hasil	820.29	867.86	880.93	927.83	956.93
2.	Perbelanjaan Mengurus	797.86	856.10	877.84	922.25	952.85
Surplus		22.43	11.76	3.09	5.58	4.08

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.4. Bayaran Di Bawah Arahan Perbendaharaan 58(a)

4.4.4.1. Arahan Perbendaharaan (AP) 58(a) memperuntukkan bahawa bayaran terhadap bekalan/perkhidmatan yang telah diterima pada tahun sebelumnya boleh dibuat pada tahun semasa dengan syarat Jabatan mempunyai baki peruntukan yang mencukupi pada tahun di mana bekalan/perkhidmatan tersebut diterima dan tiada sebarang keraguan tentang sebab berlaku kelewatan pembayaran tersebut. Semakan Audit terhadap pembayaran di bawah AP58(a) mendapati bayaran berjumlah RM372,471 melibatkan 53 baucar bayaran di 16 Jabatan telah dibuat pada tahun 2014 meningkat kepada RM0.62 juta pada tahun 2015 melibatkan 91 baucar bayaran di 20 Jabatan. Daripada 20 Jabatan yang terlibat, 17 Jabatan menunjukkan peningkatan bayaran dan 3 Jabatan menunjukkan penurunan bayaran seperti di **Jadual 4.19**.

Jadual 4.19
Pembayaran Di Bawah AP58(a) Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Jabatan	2014		2015		Perubahan	
		Bil. Bazar Bayaran	Jumlah (RM)	Bil. Bazar Bayaran	Jumlah (RM)		
						(RM)	(%)
1.	Pejabat Kewangan Negeri Perak	28	243,933	31	419,616	175,683	72.0
2.	Pejabat Menteri Besar & SUK (DUN & MMK)	-	-	20	109,008	109,008	100.0
3.	Jabatan Pengairan Dan Saliran (JPS) Negeri Perak	-	-	4	17,963	17,963	100.0
4.	Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri Perak	-	-	10	7,551	7,551	100.0
5.	JPS Hilir Perak	2	18,730	3	26,148	7,418	39.6
6.	JPS Perak Tengah, Seri Iskandar	-	-	4	5,768	5,768	100.0
7.	Pejabat Agama Islam Taiping	-	-	1	5,000	5,000	100.0
8.	Pejabat Daerah Batang Padang, Slim River	-	-	2	4,379	4,379	100.0
9.	Jabatan Pertanian Negeri Perak	-	-	1	3,971	3,971	100.0
10.	Institut Tadbiran Agama Perak	-	-	2	3,763	3,763	100.0

Bil.	Jabatan	2014		2015		Perubahan	
		Bil. Baucar Bayaran	Jumlah (RM)	Bil. Baucar Bayaran	Jumlah (RM)		
						(RM)	(%)
11.	JPS Manjung	-	-	1	3,016	3,016	100.0
12.	Pejabat Tanah Larut, Matang & Selama, Taiping	-	-	1	2,124	2,124	100.0
13.	Bukit Peranginan Bukit Larut, Taiping	-	-	1	1,521	1,521	100.0
14.	Pejabat Tanah Perak Tengah, Kg. Gajah	1	89	3	1,221	1,132	1,271.9
15.	Jabatan Perancangan Bandar Dan Desa	-	-	1	1,060	1,060	100.0
16.	JPS Kerian, Bagan Serai	-	-	1	260	260	100.0
17.	Pejabat Menteri Besar & SUK (Bahagian Teknologi Maklumat)	-	-	1	250	250	100.0
18.	Pejabat Daerah Perak Tengah, Kg. Gajah	1	1,499	2	1,483	-16	-1.1
19.	Jabatan Agama Islam Perak	9	8,952	1	2,280	-6,672	-74.5
20.	Pejabat Daerah Larut, Matang & Selama, Taiping	1	60,730	1	1,698	-59,032	-97.2
21.	Lain-Lain (10)	11	38,538	-	-	-38,538	-100.0
Jumlah Keseluruhan		53	372,471	91	618,080	245,609	65.9

Sumber: Baucar Bayaran AP58(a)

4.4.4.2. Lima Jabatan yang menunjukkan peningkatan ketara adalah Pejabat Kewangan Negeri Perak, Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri (Bahagian Dewan Undangan Negeri Dan Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri), Jabatan Pengairan Dan Saliran Negeri Perak, Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri Perak dan Jabatan Pengairan Dan Saliran Daerah Hilir Perak. Pembayaran AP58(a) dibuat adalah disebabkan bil dan tuntutan lewat diterima. Antara tujuan pembayaran adalah seperti di **Jadual 4.20**.

Jadual 4.20
Tujuan Pembayaran Di Bawah AP58(a)

Bil.	Jabatan/Pejabat	Tujuan Bayaran
1.	Pejabat Kewangan Negeri Perak	Bayaran bil perubatan dialisis dan Institut Jantung Negara, tuntutan pesara menjalani rawatan dan bayaran komisen perkhidmatan pembayaran cukai tanah.
2.	Pejabat Menteri Besar & Setiausaha Kerajaan Negeri (DUN & MMK)	Bayaran tuntutan Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN) dan pegawai, bayaran gaji kakitangan kontrak dan bayaran bil minyak Shell.
3.	Jabatan Pengairan Dan Saliran (JPS) Negeri Perak	Bayaran balik emolumen, tunggakan Imbuhan Tetap Khidmat Awam, pembayaran pelarasan Kumpulan Wang Simpanan Pekerja dan bayaran tunggakan gaji.
4.	Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri Perak	Bayaran tuntutan pegawai dan elaun lebih masa disebabkan bencana alam iaitu banjir.
5.	Jabatan Pengairan Dan Saliran Daerah Hilir Perak, Teluk Intan	Bayaran pelarasan penetapan gaji, bayaran tunggakan gaji kakitangan bersara dan bayaran balik emolumen.

Sumber: Baucar Bayaran AP58(a)

Pada pendapat Audit, sebahagian besar daripada bayaran di bawah AP58(a) seperti tuntutan pembekal, ADUN dan pegawai sepatutnya boleh dibayar dalam tahun kewangan atau selewat-lewatnya dalam tempoh Akaun Kena Bayar sekiranya Jabatan mengambil langkah proaktif untuk memastikan bil tersebut diterima sebelum tarikh penutupan akaun. Bayaran di bawah AP58(a) boleh menjejaskan peruntukan tahun semasa kerana peruntukan tersebut perlu digunakan untuk membayar bil yang sepatutnya dibayar pada tahun sebelumnya.

4.5. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

4.5.1. Akaun Pinjaman Disatukan ditubuhkan mengikut kehendak Seksyen 7(b), Akta Acara Kewangan 1957. Akaun ini digunakan untuk mengakaun semua pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan, bayaran balik pinjaman dan pindahan penerimaan pinjaman ke Akaun Kumpulan Wang Pembangunan atau Akaun Hasil Disatukan.

4.5.2. Pada tahun 2015, Kerajaan Negeri telah menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan sejumlah RM53.27 juta dan pinjaman ini telah diakaunkan ke Akaun Pinjaman Disatukan. Pada akhir tahun 2015, Akaun Pinjaman Disatukan adalah berbaki sifar kerana pinjaman telah disalurkan kepada Agensi Pelaksana iaitu Lembaga Air Perak untuk membiayai projek bekalan air. Kedudukan Akaun Pinjaman Disatukan pada tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 4.21**.

Jadual 4.21
Kedudukan Akaun Pinjaman Disatukan Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	0.00	0.00	0.00	0.0
Terimaan	83.26	53.27	-29.99	-36.0
Pindahan	83.26	53.27	-29.99	-36.0
Baki Pada 31 Disember	0.00	0.00	0.00	0.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6. AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan adalah sebahagian daripada Kumpulan Wang Disatukan yang diwujudkan di bawah Seksyen 7(c), Akta Acara Kewangan 1957 dan terbahagi kepada 3 kumpulan wang iaitu Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Deposit. Akaun ini menguruskan semua wang yang diterima tertakluk kepada arahan amanah mengikut terma-terma amanah tersebut. Pada akhir tahun 2015, Akaun Amanah Disatukan berbaki RM356.11 juta berbanding sejumlah RM322.36 juta pada tahun 2014 iaitu peningkatan sejumlah RM33.75 juta atau 10.5%. Baki Akaun Amanah Disatukan pada tahun 2015 berbanding tahun 2014 adalah seperti di **Jadual 4.22**.

Jadual 4.22
Baki Akaun Amanah Disatukan Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	Bil. Akaun	Tahun		Perubahan	
			2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada:	12	138.84	146.40	7.56	5.4
	<i>i) Kumpulan Wang Pembangunan</i>	1	-143.68	-140.17	3.51	-2.4
	<i>ii) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	11	282.52	286.57	4.05	1.4
2.	Kumpulan Wang Amanah Awam	45	84.25	104.84	20.59	24.4
3.	Deposit	100	99.27	104.87	5.60	5.6
Jumlah		157	322.36	356.11	33.75	10.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.1. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ditubuhkan di bawah peruntukan Seksyen 10, Akta Acara Kewangan 1957 untuk maksud tertentu. Kumpulan Wang ini adalah kumpulan wang pusingan yang mana perbelanjaannya tidak boleh melebihi had peruntukan yang diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri. Terdapat sebanyak 12 Kumpulan Wang Amanah Kerajaan yang diwujudkan di mana didapati 11 masih aktif manakala satu ditutup kerana tidak aktif sejak tahun 2013. Baki Kumpulan Wang Amanah tersebut sejumlah RM3 juta dipindah ke Akaun Hasil Disatukan. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan berkenaan adalah Kumpulan Wang Pusingan Kampung Tersusun.

4.6.1.1. Kumpulan Wang Pembangunan

Kumpulan Wang Pembangunan ditubuhkan di bawah Akta Kumpulan Wang Pembangunan (Akta 70 Tahun 1966) dan diperakaunkan dalam Akaun Amanah Disatukan. Sumber kewangan bagi kumpulan wang ini terdiri daripada caruman dari Akaun Hasil Disatukan, terimaan pemberian daripada Kerajaan Persekutuan dan terimaan daripada Akaun Pinjaman. Kumpulan Wang Pembangunan ini hanya boleh dibelanjakan bagi maksud yang ditentukan oleh Akta tersebut. Penerimaan kumpulan wang ini bagi tahun 2015 berjumlah RM316.76 juta adalah terdiri daripada caruman Akaun Hasil Disatukan berjumlah RM277 juta, pemberian berdasarkan tahap pembangunan ekonomi berjumlah RM21.08 juta dan pelbagai terimaan berjumlah RM18.68 juta, manakala perbelanjaan pembangunan adalah berjumlah RM313.25 juta. Baki defisit Kumpulan Wang Pembangunan pada akhir tahun 2015 berjumlah RM140.17 juta. Kedudukan ini adalah lebih baik berbanding baki defisit berjumlah RM143.68 juta pada tahun 2014. Baki Kumpulan Wang Pembangunan pada tahun 2015 berbanding 2014 adalah seperti di **Jadual 4.23**.

Jadual 4.23
Baki Kumpulan Wang Pembangunan Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	-145.83	-143.68	2.15	-1.5
Penerimaan	307.24	316.76	9.52	3.1
Perbelanjaan	305.09	313.25	8.16	2.7
Surplus	2.15	3.51	1.36	63.3
Baki Pada 31 Disember	-143.68	-140.17	3.51	-2.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.1.2. Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Negeri Perak

Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Negeri Perak diwujudkan mengikut Seksyen 9, Akta Acara Kewangan 1957 dan telah dipinda penubuhannya daripada Seksyen 9, Akta Acara Kewangan 1957 kepada Seksyen 10 akta yang sama mulai 1 Julai 2013. Pada tahun 2015, Kerajaan Negeri telah menerima pemberian penyelenggaraan jalan raya sejumlah RM432.32 juta bagi menyenggara jalan sepanjang 28,762.07 km daripada Kerajaan Persekutuan. Terimaan ini menunjukkan penambahan sejumlah RM94.06 juta atau 27.8% berbanding sejumlah RM338.26 juta pada tahun 2014. Daripada jumlah terimaan tersebut sejumlah RM401.97 juta atau 93.0% telah dibelanjakan pada tahun 2015. Perbelanjaan Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya pula adalah termasuk perbelanjaan pentadbiran sejumlah RM6.95 juta iaitu 1.7% berbanding perbelanjaan sebenar. Ini menjadikan baki Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya pada akhir tahun 2015 adalah berjumlah RM203.63 juta. Jumlah penerimaan, perbelanjaan dan baki akaun Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya bagi tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.24**.

Jadual 4.24
Jumlah Penerimaan, Perbelanjaan Dan Baki Akaun Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Tahun	Baki Pada 1 Januari (RM Juta)	Terimaan Daripada Kerajaan Persekutuan (RM Juta)	Perbelanjaan Semasa (RM Juta)	Baki Pada 31 Disember (RM Juta)	Penggunaan (%)
2011	29.40	188.55	174.20	43.75	92.4
2012	43.75	219.46	185.66	77.55	84.6
2013	77.55	306.54	250.53	133.56	81.7
2014	133.56	338.26	298.54	173.28	88.3
2015	173.28	432.32	401.97	203.63	93.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.2. Kumpulan Wang Amanah Awam

Kumpulan Wang Amanah Awam ditubuhkan di bawah Seksyen 9, Akta Acara Kewangan 1957 iaitu terdiri daripada Kumpulan Wang Khas yang dipegang oleh Kerajaan Negeri dan wang amanah yang diterima bagi maksud tertentu. Pengurusan akaun amanah ini perlu dibuat mengikut arahan amanah yang diluluskan oleh Pegawai Kewangan Negeri. Pada tahun 2015, baki Kumpulan Wang Amanah Awam meningkat sejumlah RM20.59 juta atau 24.4% menjadi RM104.84 juta berbanding RM84.25 juta pada tahun 2014.

4.6.2.1. Sebanyak 45 Akaun Amanah adalah terdiri daripada 44 Akaun Amanah yang masih aktif dan satu Akaun Amanah telah ditutup. Akaun Amanah berkenaan adalah Kumpulan Wang Lembaga Kemajuan Penanam Padi Negeri Perak berjumlah RM1.04 juta telah ditutup pada tahun 2015 dan baki Akaun Amanah tersebut telah dipindah ke Akaun Hasil Disatukan.

4.6.2.2. Dua akaun amanah baru diwujudkan pada tahun 2015 iaitu Akaun Amanah Projek Pembangunan Semula Perkampungan Nelayan dan Akaun Amanah Pertabalan Sultan. Maklumat 2 akaun amanah tersebut adalah seperti di **Jadual 4.25**.

Jadual 4.25
Akaun Amanah Yang Baru Diwujudkan Pada Tahun 2015

Bil.	Akaun Amanah	Pegawai Pengawal	Peruntukan 2015 (RM Juta)	Objektif Penubuhan
1.	Akaun Amanah Projek Pembangunan Semula Perkampungan Nelayan	YB Setiausaha Kerajaan Negeri	36.50	Memperakaunkan semua terimaan dan perbelanjaan bagi membiayai kos pembangunan semula perkampungan nelayan di Pulau Pangkor dan Lumut.
2.	Akaun Amanah Pertabalan Sultan	YB Setiausaha Kerajaan Negeri	-	Memperakaunkan segala terimaan/sumbangan daripada pihak swasta dan orang perseorangan serta membiayai perbelanjaan yang berkaitan bagi Majlis Pertabalan DYMM Paduka Seri Sultan Perak Darul Ridzuan.
Jumlah			36.50	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.7. PENYATA PRESTASI KEWANGAN

4.7.1. Bagi tahun 2015, sumber dana Kerajaan Negeri berjumlah RM956.93 juta terdiri daripada hasil cukai, hasil bukan cukai dan terimaan bukan hasil. Manakala penggunaan dana bagi membiayai perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan adalah berjumlah RM989.10 juta. Keadaan ini menyebabkan Kerajaan Negeri mengalami defisit berjumlah RM32.17 juta bagi membiayai perbelanjaannya. Bagaimanapun defisit tersebut ditampung dengan terimaan balik pinjaman dan pelbagai terimaan serta perubahan tunai, pelaburan dan amanah. Butiran penyata prestasi kewangan adalah seperti di **Jadual 4.26**.

Jadual 4.26
Penyata Prestasi Kewangan Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Hasil:				
Hasil Cukai	395.41	400.01	4.60	1.2
Hasil Bukan Cukai	298.07	309.40	11.33	3.8
Teriman Bukan Hasil	234.35	247.52	13.17	5.6
Jumlah Hasil	927.83	956.93	29.10	3.1
Perbelanjaan:				
Perbelanjaan Mengurus (Sebelum Pindahan)	652.25	675.85	23.60	3.6
Perbelanjaan Pembangunan	305.09	313.25	8.16	2.7
Jumlah Perbelanjaan	957.34	989.10	31.76	3.3
Lebihan/(Kurangan)	-29.51	-32.17	-2.66	9.0
Kurangan Dibiayai Oleh:				
Pinjaman	-	-	-	-
Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan	37.24	39.76	2.52	6.8
Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah	-7.73	-7.59	0.14	-1.8
Jumlah Pembiayaan	29.51	32.17	2.66	9.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8. PENYATA AKAUN MEMORANDUM

Penyata Akaun Memorandum menunjukkan baki aset dan tanggungan Kerajaan yang boleh dilupuskan atau boleh dilunaskan pada masa akan datang yang tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Penyata ini terdiri daripada Penyata Akaun Memorandum Aset dan Penyata Akaun Memorandum Liabiliti. Penyata Akaun Memorandum Aset menunjukkan kedudukan pinjaman boleh dituntut dan pelaburan. Manakala Penyata Akaun Memorandum Liabiliti menunjukkan hutang awam Kerajaan Negeri.

4.8.1. Pinjaman Boleh Dituntut

4.8.1.1. Pinjaman Boleh Dituntut merupakan pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada Agensi Negeri dengan menggunakan sumber Kerajaan Negeri atau pinjaman yang diperoleh daripada Kerajaan Persekutuan.

4.8.1.2. Analisis Audit mendapati baki Pinjaman Boleh Dituntut pada akhir tahun 2015 telah meningkat sejumlah RM42.68 juta atau 7.6% iaitu daripada RM560.30 juta pada tahun 2014 kepada RM602.98 juta pada tahun 2015. Peningkatan ini disebabkan pinjaman kepada Lembaga Air Perak sejumlah RM53.27 juta yang dibiayai melalui Akaun Hasil Disatukan.

4.8.1.3. Analisis perbandingan baki Pinjaman Boleh Dituntut menunjukkan peningkatan baki Pinjaman Boleh Dituntut pada tahun 2013 hingga 2015. Pada tahun 2015, baki pinjaman boleh dituntut telah meningkat sejumlah RM42.68 juta menjadi RM602.98 juta berbanding sejumlah RM560.30 juta pada tahun 2014. Baki Pinjaman Boleh Dituntut daripada Agensi Negeri bagi tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.27**.

Jadual 4.27
Baki Pinjaman Boleh Dituntut Daripada Agensi Negeri Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Baki Pinjaman Boleh Dituntut Danpada Agensi Negeri Bagi Tahun 2011 Hingga 2015						
Bil.	Agensi Negeri	Baki Pinjaman Boleh Dituntut				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
Pihak Berkuasa Tempatan						
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	11.24	11.14	16.39	22.30	34.61
2.	Majlis Daerah Perak Tengah	2.58	6.14	7.20	7.14	6.77
3.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	5.19	4.31	3.38	2.42	2.11
4.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	2.46	2.83	3.12	2.57	2.57
5.	Majlis Perbandaran Taiping	0.93	2.00	2.19	2.01	1.82
6.	Majlis Daerah Tanjong Malim	2.82	2.14	2.05	1.74	1.42
7.	Majlis Daerah Batu Gajah	2.75	2.33	1.90	1.45	0.99
8.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	-	0.87	0.95	0.90	0.84
9.	Majlis Daerah Kampar	1.96	0.68	-	-	-
10.	Majlis Perbandaran Manjung	0.47	-	-	-	-
Jumlah		30.40	32.44	37.18	40.53	51.13
Badan Berkanun Negeri Dan Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak (MAIPk)						
1.	Lembaga Air Perak	890.40	248.52	391.03	458.85	498.00
2.	Yayasan Perak	21.12	20.73	19.53	19.32	19.11
3.	Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak	2.40	4.50	18.26	21.86	21.19
4.	Kolej Universiti Islam Sultan Azlan Shah (Kolej Islam Darul Ridzuan)	-	15.00	15.00	12.00	9.00
5.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	6.90	5.60	5.42	2.71	-
6.	Yayasan Bina Upaya Darul Ridzuan	-	1.00	1.00	5.03	4.55
7.	Perbadanan Kemajuan Ekonomi Islam Negeri Perak	13.73	13.73	-	-	-
8.	Menteri Besar Incorporated	-	0.50	-	-	-
Jumlah		934.55	309.58	450.24	519.77	551.85
Jumlah Keseluruhan		964.95	342.02	487.42	560.30	602.98

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.1.4. Pada tahun 2015, Pihak Berkuasa Tempatan (PBT), Badan Berkanun Negeri (BBN) dan Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak (MAIPk) sepatutnya membayar ansuran pinjaman Kerajaan Negeri berjumlah RM38.85 juta yang terdiri daripada bayaran anuiti tahun semasa sejumlah RM30.50 juta dan tunggakan tahun 2014 berjumlah RM8.35 juta. Bagaimanapun, PBT, BBN dan MAIPk hanya menjelaskan sejumlah RM27.66 juta sahaja pada tahun 2015.

4.8.1.5. Kedudukan tunggakan bayaran balik Pinjaman Boleh Dituntut pada tahun 2015 mencatatkan peningkatan sejumlah RM5.92 juta atau 112.3% menjadi RM11.19 juta. Peningkatan ini disebabkan Yayasan Perak dan Majlis Perbandaran Kuala Kangsar masih belum menjelaskan tunggakan bayaran balik pinjaman sepenuhnya masing-masing berjumlah RM9 juta dan RM1.33 juta. Pada tahun 2015, bayaran balik pinjaman yang telah dijelaskan adalah sejumlah RM27.66 juta. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman Agensi Negeri pada tahun 2015 adalah seperti di **Jadual 4.28**.

Jadual 4.28
Kedudukan Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Agensi Negeri Pada Tahun 2015

Bil.	Agensi Negeri	Tunggakan Pada 1.1.2015 (RM Juta)	Anuiti 2015 (RM Juta)	Jumlah Patut Dijelaskan Tahun 2015 (RM Juta)	Jumlah Telah Dijelaskan Tahun 2015 (RM Juta)	Tunggakan Akhir Tahun 2015 (RM Juta)
Pihak Berkuasa Tempatan						
1.	Majlis Daerah Perak Tengah	-	0.60	0.60	0.60	-
2.	Majlis Daerah Batu Gajah	-	0.52	0.52	0.52	-
3.	Majlis Daerah Tanjong Malim	0.39	0.39	0.78	0.45	0.33
4.	Majlis Perbandaran Taiping	-	0.27	0.27	0.27	-
5.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	-	0.40	0.40	0.40	-
6.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	0.35	0.98	1.33	-	1.33
7.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	-	0.09	0.09	0.09	-
8.	Majlis Bandaraya Ipoh	-	0.68	0.68	0.68	-
Jumlah		0.74	3.93	4.67	3.01	1.66
Badan Berkanun Negeri Dan Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak (MAIPk)						
1.	Yayasan Perak	4.00	5.24	9.24	0.24	9.00
2.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	3.08	-	3.08	3.08	-
3.	Lembaga Air Perak	-	14.13	14.13	14.13	-
4.	Kolej Universiti Islam Sultan Azlan Shah	-	3.00	3.00	3.00	-
5.	Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak	-	3.67	3.67	3.67	-
6.	Yayasan Bina Upaya Darul Ridzuan	0.53	0.53	1.06	0.53	0.53
Jumlah		7.61	26.57	34.18	24.65	9.53
Jumlah Keseluruhan		8.35	30.50	38.85	27.66	11.19

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.1.6. Analisis perbandingan tunggakan bayaran balik pinjaman boleh dituntut meningkat pada tahun 2012 dan 2013. Bagaimanapun tunggakan bayaran balik Pinjaman Boleh Dituntut menunjukkan penurunan pada tahun 2014 dan kembali meningkat pada tahun 2015. Ini disebabkan bayaran balik tunggakan yang tidak dijelaskan oleh Yayasan Perak bagi Pinjaman Membiayai Projek Perladangan Kelapa Sawit di Ladang Sungai Pandan, Daerah Bintulu, Sarawak yang berjumlah RM9 juta dan Majlis Perbandaran Kuala Kangsar bagi Pinjaman Membiayai Belanja Pengurusan Majlis Perbandaran Kuala Kangsar sejumlah RM0.63 juta serta pinjaman Membiayai Kerja-kerja Di Luar Skop Projek Pembinaan Dewan Serbaguna, Kuala Kangsar sejumlah RM347,557. Tunggakan bayaran balik pinjaman Agensi Negeri bagi tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.29**.

Jadual 4.29
Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Agensi Negeri Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Penggajian Bayaran Bank Pinjaman Agensi Negeri Bagi Tahun 2011 Hingga 2015						
Bil.	Agensi Negeri	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
Pihak Berkuasa Tempatan						
1.	Majlis Daerah Tanjong Malim	0.39	-	0.39	0.39	0.33
2.	Majlis Daerah Kampar	0.71	-	-	-	-
3.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	-	-	-	0.35	1.33
Badan Berkanun Negeri						
1.	Yayasan Perak	-	1.00	2.00	4.00	9.00
2.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	5.28	6.57	6.09	3.08	-
3.	Lembaga Air Perak	-	-	4.40	-	-
4.	Yayasan Bina Upaya Darul Ridzuan	-	-	-	0.53	0.53
Jumlah		6.38	7.57	12.88	8.35	11.19

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.2. Hutang Awam

Kerajaan Negeri dari semasa ke semasa ada menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan bagi membiayai projek pembangunannya. Pada tahun 2015, baki hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan telah meningkat sejumlah RM48.48 juta atau 8.7% menjadi RM606.74 juta berbanding RM558.26 juta pada tahun 2014. Peningkatan ini disebabkan oleh Kerajaan Negeri menerima pinjaman baru bagi Projek Bekalan Air Negeri Perak berjumlah RM53.27 juta. Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri pada tahun 2015 berbanding tahun 2014 adalah seperti di **Jadual 4.30**.

Jadual 4.30
Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	Baki Pinjaman		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Rancangan Perumahan Awam	44.05	41.95	-2.10	-4.8
2.	Rancangan Pembangunan Perusahaan	1.28	0.59	-0.69	-53.9
3.	Pelbagai Projek	16.94	14.94	-2.00	-11.8
4.	Projek Bekalan Air	495.99	549.26	53.27	10.7
Jumlah		558.26	606.74	48.48	8.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

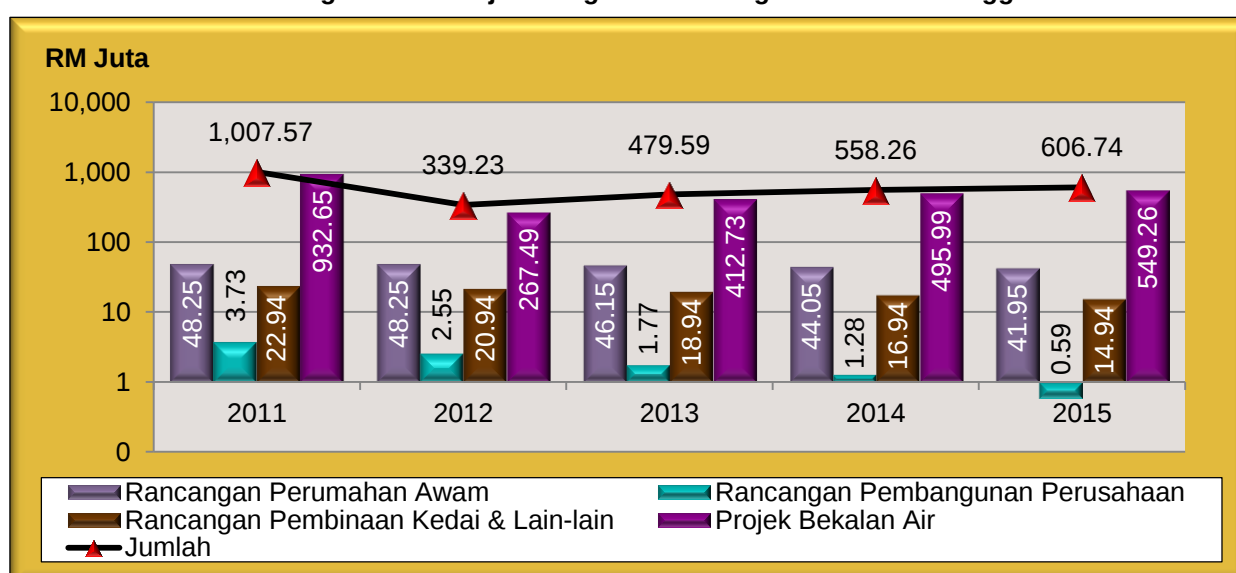
4.8.2.1. Analisis Audit terhadap baki hutang awam bagi tahun 2011 hingga 2015 telah menunjukkan penurunan ketara pada tahun 2012 berikutan pengambilalihan hutang awam oleh Pengurusan Aset Air Berhad. Bagaimanapun, pada tahun 2013 hingga tahun 2015 baki hutang awam telah meningkat masing-masing menjadi RM479.59 juta, RM558.26 juta dan RM606.74 juta disebabkan Kerajaan Negeri menerima pinjaman baru Projek Bekalan Air. Trend baki hutang awam bagi tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.31** dan **Carta 4.4**.

Jadual 4.31
Trend Hutang Awam Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Rancangan Perumahan Awam	48.25	48.25	46.15	44.05	41.95
2.	Rancangan Pembangunan Perusahaan	3.73	2.55	1.77	1.28	0.59
3.	Rancangan Pembinaan Kedai dan Lain-lain	22.94	20.94	18.94	16.94	14.94
4.	Projek Bekalan Air	932.65	267.49	412.73	495.99	549.26
Jumlah		1,007.57	339.23	479.59	558.26	606.74

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.4
Trend Hutang Awam Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.2.2. Bagi tempoh tahun 2011 hingga 2015, Kerajaan Negeri tidak mempunyai tunggakan bayaran balik pinjaman kepada Kerajaan Persekutuan. Ini kerana Kerajaan Negeri telah menjelaskan hutang awam termasuk faedah sejumlah RM4.83 juta mengikut jadual yang ditetapkan dalam tahun 2015.

4.8.2.3. Analisis terhadap Penyata Hutang Awam berakhir 31 Disember 2015 menunjukkan sejumlah RM53.27 juta yang diterima bagi Projek Bekalan Air merupakan terimaan bagi 6 projek tahun 2014 dan 2 projek baru bagi tahun 2015. Butiran lanjut 2 projek baru tersebut adalah seperti di **Jadual 4.32**.

Jadual 4.32
Senarai Projek Bekalan Air Pada Tahun 2015

Bil.	Butiran	Tarikh Tandatanganan	Terimaan Pinjaman (RM Juta)
1.	Projek Memperluas Sistem Agihan Bekalan Air Greater Ipoh IV	10 Disember 2015	3.50
2.	Program Mengurangkan Kadar Kehilangan Air Tidak Berhasil (NRW) Negeri Perak – Wilayah Tengah 2 (Manjung Dan Perak Tengah)	10 Disember 2015	1.61
Jumlah Pinjaman			5.11

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.3. Pelaburan

4.8.3.1. Pelaburan yang ditunjukkan di Penyata Akaun Memorandum adalah pelaburan yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus atau pembangunan. Pada tahun 2015, Kerajaan Negeri mengekalkan pelaburan melalui pengurus dana pelaburan iaitu Asian Islamic Investment Management Sdn. Bhd., Maybank Islamic Asset Management Sdn. Bhd., RHB Islamic International Asset Management Sdn. Bhd. dan CIMB-Principal Islamic Asset Management Sdn. Bhd. berjumlah RM65 juta.

4.8.3.2. Kerajaan Negeri telah menerima tawaran Skim Pelaburan Semula atau *Direct Reinvestment Scheme* (DRS) bagi saham Axiata Group Berhad sebanyak 112,435 unit bernilai RM0.63 juta dan juga tawaran pembelian secara terbitan hak bagi saham Malaysia Airports Holdings Berhad sebanyak 460,000 unit bernilai RM2.20 juta. Manakala pelaburan bagi saham Gas Malaysia Berhad, Felda Global Ventures Holdings Berhad dan Telekom Malaysia Berhad dikekalkan masing-masing berjumlah RM440,000, RM9.10 juta dan RM283,500.

4.8.3.3. Pada tahun 2015, jumlah pelaburan Kerajaan Negeri telah meningkat daripada RM74.82 juta menjadi RM77.65 juta. Sejumlah RM3.69 juta dividen dan keuntungan diterima hasil daripada pelaburan tersebut berbanding RM4.70 juta pada tahun 2014 iaitu menurun sejumlah RM1.01 juta atau 21.5%. Kedudukan pelaburan Kerajaan Negeri pada tahun 2015 berbanding tahun 2014 adalah seperti di **Jadual 4.33**.

Jadual 4.33
Pelaburan Kerajaan Negeri Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2014	2015	(RM Juta)	(%)
		(RM Juta)	(RM Juta)		
Pengurus Dana Pelaburan					
1.	Asian Islamic Investment Management Sdn. Bhd.	20.00	20.00	-	-
2.	Maybank Islamic Asset Management Sdn. Bhd.	15.00	15.00	-	-
3.	RHB Islamic International Asset Management Sdn. Bhd.	15.00	15.00	-	-
4.	CIMB-Principal Islamic Asset Management Sdn. Bhd.	15.00	15.00	-	-
Jumlah		65.00	65.00	-	-

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2014	2015	(RM Juta)	(%)
		(RM Juta)	(RM Juta)		
Pelaburan Dalam Syarikat Awam					
1.	Malaysia Aiports Holdings Berhad	-	2.20	2.20	100.0
2.	Axiata Group Berhad	-	0.63	0.63	100.0
3.	Gas Malaysia Berhad	0.44	0.44	-	-
4.	Felda Global Ventures Holdings Berhad	9.10	9.10	-	-
5.	Telekom Malaysia Berhad	0.28	0.28	-	-
Jumlah		9.82	12.65	2.83	28.8
Jumlah Keseluruhan		74.82	77.65	2.83	3.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.9. NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

4.9.1. Nota Kepada Penyata Kewangan adalah sebahagian daripada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak. Ia memberi penerangan dan maklumat terperinci mengenai jumlah yang ditunjukkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan maklumat tambahan lain seperti Akaun Belum Terima, peristiwa yang berlaku selepas tarikh Penyata Kedudukan Kewangan dan angka perbandingan.

4.9.2. Akaun Belum Terima

4.9.2.1. Peraturan mengenai Akaun Belum Terima (ABT) dinyatakan dalam Arahan Perbendaharaan 89A, yang menghendaki setiap Pegawai Pengawal menghantar suatu penyata mengenai apa-apa hasil yang sepatutnya diterima pada 31 Disember kepada Perbendaharaan Negeri dengan salinannya dihantar ke Jabatan Audit Negara. Pekeliling Perbendaharaan Malaysia WP 10.6 menjelaskan dasar dan tatacara Akaun Belum Terima di mana tunggakan hasil adalah sebahagian daripadanya. Selain itu, Surat Arahan Bagi Penutupan Akaun Awam iaitu melalui Surat Pekeliling Kewangan Negeri Perak Bil. 1 Tahun 2015 telah menetapkan kewajipan pegawai-pegawai pengawal mengemukakan Penyata Tunggakan Hasil 2015. Analisis Audit mendapati tunggakan hasil Negeri Perak telah meningkat iaitu sejumlah RM2.54 juta atau 2.3% menjadi RM112.47 juta berbanding RM109.93 juta pada tahun 2014. Akaun Belum Terima pada tahun 2015 dan 2014 adalah seperti di **Jadual 4.34**.

Jadual 4.34
Akaun Belum Terima Pada Tahun 2015 Berbanding 2014

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Cukai Tanah	102.08	106.15	4.07	4.0
2.	Ansuran Sewa Beli Rancangan Perumahan Awam	7.47	6.03	-1.44	-19.3
3.	Lain-lain Hasil	0.38	0.29	-0.09	-23.7
Jumlah		109.93	112.47	2.54	2.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.9.2.2. Analisis selanjutnya mendapati perkara seperti berikut:

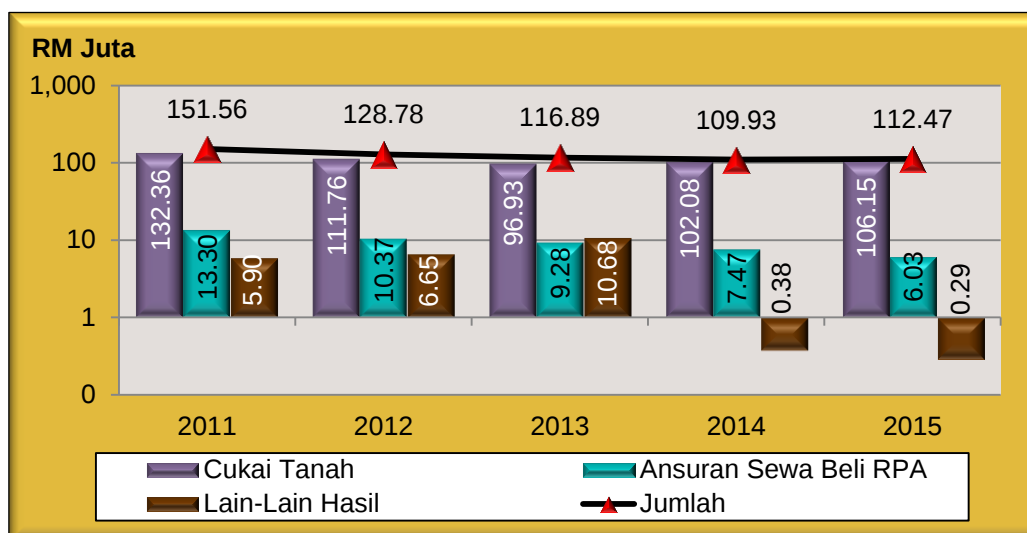
- a. Tunggakan cukai tanah meningkat sejumlah RM4.07 juta atau 4% pada tahun 2015 menjadi RM106.15 juta berbanding RM102.08 juta pada tahun 2014. Peningkatan tunggakan antaranya disebabkan oleh bil cukai tanah tidak dapat disampaikan kepada pemilik, data cukai tanah belum kemas kini, pemilik tanah (syarikat hartanah) tidak mampu menjelaskan cukai tanah kerana tanah belum dimajukan bagi menjana pendapatan dan tiada kesedaran oleh pemilik tanah untuk membayar cukai tanah.
- b. Tunggakan ansuran sewa beli Rancangan Perumahan Awam (RPA) menurun sejumlah RM1.44 juta atau 19.3% menjadi RM6.03 juta pada tahun 2015 berbanding sejumlah RM7.47 juta pada tahun 2014. Penurunan ini antaranya disebabkan tindakan penguatkuasaan undang-undang seperti mengeluarkan notis tuntutan tunggakan bayaran sewa beli rumah, notis penamatan sewa beli dan notis arahan mengosongkan premis. Selain itu, Bahagian Perumahan Awam juga turut mengadakan sesi konsultasi dan membuat naziran lejar manual dan e-Sewabeli Rancangan Perumahan Awam di Pejabat Daerah.
- c. Tunggakan lain-lain hasil menurun sejumlah RM96,760 atau 25.1% pada tahun 2015 menjadi RM288,602 berbanding RM385,362 pada tahun 2014. Penurunan disebabkan oleh hapus kira sejumlah RM69,752 pada tahun 2015 kepada Persatuan Pengasih Perak dan Pasir Salak Eco Resort Sdn. Bhd.. Trend Akaun Belum Terima bagi tempoh 5 tahun dari tahun 2011 hingga 2015 adalah seperti di **Jadual 4.35** dan **Carta 4.5**.

Jadual 4.35
Trend Akaun Belum Terima Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Bil.	Butiran	Tahun				
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)
1.	Cukai Tanah	132.36	111.76	96.93	102.08	106.15
2.	Ansuran Sewa Beli Rancangan Perumahan Awam	13.30	10.37	9.28	7.47	6.03
3.	Lain-Lain Hasil	5.90	6.65	10.68	0.38	0.29
Jumlah		151.56	128.78	116.89	109.93	112.47

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.5
Kedudukan Akaun Belum Terima Bagi Tahun 2011 Hingga 2015

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.10. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

4.10.1. Secara keseluruhannya, analisis Audit mendapati kedudukan kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun 2015 adalah baik. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan pada tahun 2015 berjumlah RM952.17 juta meningkat sejumlah RM37.83 juta berbanding RM914.34 juta pada tahun 2014. Jumlah kutipan hasil pada tahun 2015 telah meningkat sejumlah RM29.10 juta manakala pelaburan pada tahun 2015 meningkat sejumlah RM14.81 juta atau 1.8% kepada RM848.32 juta. Prestasi Akaun Hasil Disatukan pada tahun 2015 mengalami surplus RM4.08 juta. Jumlah Akaun Belum Terima pada tahun 2015 meningkat sejumlah RM2.54 juta menjadi RM112.47 juta berbanding RM109.93 juta pada tahun 2014. Manakala pinjaman boleh dituntut meningkat sejumlah RM42.68 juta pada tahun 2015 menjadi RM602.98 juta berbanding RM560.30 juta pada tahun 2014. Sungguhpun jumlah Hutang Awam meningkat pada tahun 2015 tetapi Kerajaan Negeri tidak mempunyai tunggakan bayaran balik pinjaman.

4.10.2. Kerajaan Negeri perlu mengekalkan prestasi pengurusan kewangan yang baik di samping perbelanjaan secara berhemat tanpa menjejaskan mutu perkhidmatan dan pembangunan ekonomi negeri. Tindakan lebih berkesan hendaklah diambil untuk mengutip tunggakan pinjaman daripada Agensi Negeri yang berkaitan.

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

5. PENCAPAIAN PELAKSANAAN PROJEK PEMBANGUNAN RMKe-10

5.1. Pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMKe-10) Negeri Perak untuk tempoh 5 tahun bermula pada tahun 2011 hingga 2015. Rancangan ini digubal bagi menjelaskan strategi, program dan projek yang akan diperkenal dan dilaksanakan untuk mencapai objektif pembangunan Negeri Perak. Ini adalah signifikan ke arah menggerakkan Negeri Perak dalam pelaksanaan Misi Nasional yang digubal oleh Kerajaan Persekutuan bagi tujuan merealisasikan Wawasan 2020.

5.1.1. Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan RMKe-10

Sepanjang tempoh RMKe-10, sejumlah RM1.60 bilion telah diperuntukkan kepada 10 Jabatan/Pejabat untuk projek pembangunan Negeri Perak. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM1,484.62 juta atau 92.8% telah dibelanjakan. Analisis Audit menunjukkan 7 Jabatan telah membelanjakan antara 90.4% hingga 99.7% manakala 3 Jabatan telah membelanjakan antara 46.0% hingga 89.4% daripada peruntukan RMKe-10. Butirannya adalah seperti di **Jadual 5.1**.

Jadual 5.1
Peruntukan Dan Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan RMKe-10
(Tahun 2011 Hingga 2015)

Bil.	Jabatan/Pejabat	Peruntukan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Pencapaian (%)
1.	Pejabat Kewangan Negeri (Pelbagai Projek)*	520.00	474.08	91.2
2.	Unit Perancang Ekonomi Negeri (Perkhidmatan Masyarakat Dan Luar Bandar)*	361.00	334.65	92.7
3.	Jabatan Kerja Raya	330.00	329.07	99.7
4.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	124.00	103.40	83.4
5.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	80.00	77.98	97.5
6.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	46.00	45.51	98.9
7.	Jabatan Pertanian	45.00	44.18	98.2
8.	Jabatan Agama Islam	38.00	34.37	90.4
9.	Jabatan Perhutanan	36.00	32.18	89.4
10.	Jabatan Kehakiman Syariah	20.00	9.20	46.0
Jumlah		1,600.00	1,484.62	92.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Nota: Peruntukan bagi Jabatan/Pejabat bertanda (*) adalah projek pembangunan bukan fizikal.

5.1.2. Pencapaian Pelaksanaan Projek Pembangunan Untuk Tempoh RMKe-10

Sepanjang tempoh RMKe-10, sebanyak 2,203 atau 98.9% daripada 2,227 projek yang dirancang telah berjaya dilaksanakan. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 2,192 projek atau 98.4% telah disiapkan sepenuhnya dan sebanyak 11 projek atau 0.5% sedang dilaksanakan. Sebanyak 24 projek atau 1.1% masih belum dimulakan kerana terdapat projek

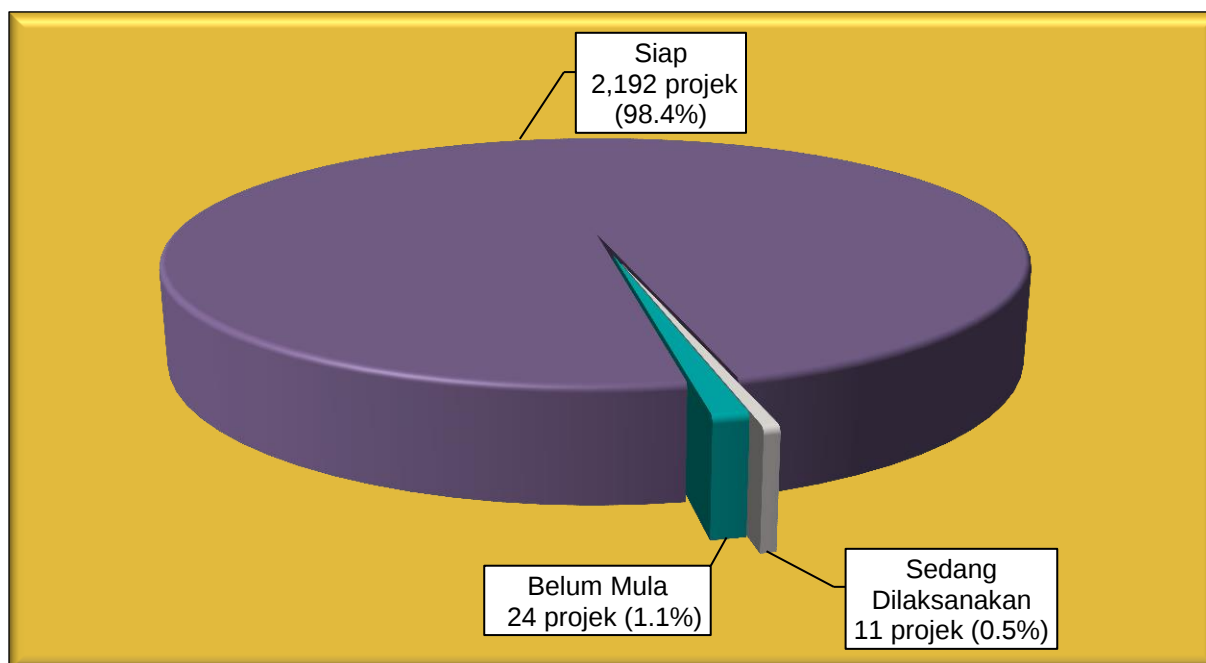
ditanggihkan, masih dalam perancangan dan tiada peruntukan. Projek-projek tersebut ialah 22 projek Jabatan Kerja Raya bagi pembinaan jalan/jambatan dan bangunan, satu projek Jabatan Pengairan Dan Saliran (JPS) bagi pembinaan pejabat JPS Daerah Batang Padang dan satu projek Jabatan Kehakiman Syariah bagi pembinaan Mahkamah Rendah Syariah Ipoh. Prestasi pelaksanaan projek sehingga akhir tahun 2015 adalah seperti di **Jadual 5.2** dan **Carta 5.1**.

Jadual 5.2
Status Pencapaian Pelaksanaan Projek RMKe-10

Bil.	Jabatan/Pejabat	Projek/Program			Jumlah
		Siap	Sedang Dilaksanakan	Belum Mula	
1.	Jabatan Kerja Raya	149	6	22	177
2.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	958	2	0	960
3.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	416	1	1	418
4.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	64	0	0	64
5.	Jabatan Pertanian	40	0	0	40
6.	Jabatan Agama Islam	484	0	0	484
7.	Jabatan Perhutanan	80	0	0	80
8.	Jabatan Kehakiman Syariah	1	2	1	4
Jumlah		2,192	11	24	2,227

Sumber: Jabatan/Pejabat Negeri

Carta 5.1
Status Pencapaian Projek RMKe-10 Pada 31 Disember 2015

Sumber: Jabatan/Pejabat Negeri

5.2. RUMUSAN

Prestasi pencapaian perbelanjaan RMKe-10 secara keseluruhannya adalah sangat baik. Daripada sejumlah RM1.60 bilion yang diperuntukkan bagi 10 Jabatan, sejumlah RM1.48 bilion atau 92.8% telah dibelanjakan. Manakala prestasi pelaksanaan projek secara keseluruhan juga sangat baik kerana daripada 2,227 bilangan projek yang dirancang sebanyak 2,192 projek atau 98.4% telah berjaya disiapkan. Pelaksanaan projek pembangunan yang lancar dapat mempertingkatkan lagi taraf hidup rakyat Negeri Perak.

BAHAGIAN IV

PENYERAHAN, PENGESAHAN,
PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN
DAN PRESTASI KEWANGAN
AGENSI NEGERI

BAHAGIAN IV

PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

6. PENDAHULUAN

Mengikut Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara juga mengaudit Penyata Kewangan Agensi Negeri iaitu Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan. Pengauditan ini adalah untuk mengesah dan memastikan ketepatannya serta memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama dengan berpanduan Akta dan Piawaian yang diluluskan.

6.1. PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN

Selaras dengan Seksyen 5(c) Akta Audit 1957, Jabatan Audit Negara menjalankan pengauditan terhadap penyata kewangan Agensi Kerajaan Negeri yang bertujuan untuk memastikan segala akaun serta rekod kewangan diselenggara dengan teratur dan kemas kini. Sehingga akhir tahun 2015, Ketua Audit Negara bertanggungjawab melaksanakan pengauditan terhadap 14 Badan Berkanun Negeri, satu Majlis Agama Islam dan 15 Pihak Berkuasa Tempatan. Daripada jumlah tersebut, penyata kewangan bagi 2 Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam diaudit terus oleh Jabatan Audit Negara. Firma Audit Swasta telah dilantik untuk menjalankan pengauditan terhadap 12 Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri dan 15 Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan. Pelantikan Firma Audit Swasta ini adalah selaras dengan peruntukan di bawah Seksyen 7(3), Akta Audit 1957 yang memberi kuasa kepada Ketua Audit Negara melantik pihak yang berkebolehan untuk menjalankan pengauditan bagi pihak beliau. Kerja pengauditan yang dilaksanakan oleh Firma Audit Swasta sentiasa dipantau oleh Jabatan Audit Negara melalui penyediaan Memorandum Perancangan Audit, lawatan dan perbincangan antara pihak Firma Audit Swasta dengan pegawai Jabatan Audit Negara serta penyediaan Borang Semakan yang perlu disertakan bersama Laporan Akhir yang dihantar kepada Jabatan Audit Negara.

6.2. KEDUDUKAN PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN

6.2.1. Penyerahan Penyata Kewangan bagi 14 Badan Berkanun Negeri (BBN) adalah tertakluk di bawah Enakmen yang ditetapkan dan bagi Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak pula, termaktub di bawah Enakmen Pentadbiran Agama Islam Perak 2004. Manakala bagi Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) pula adalah tertakluk di bawah Seksyen 60(1), Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171). Bagaimanapun mengikut keputusan Mesyuarat Jawatankuasa Perhubungan Antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Bilangan 1 Tahun 2009 pada 20 April 2009 bersetuju supaya tarikh penyerahan penyata kewangan bagi BBN, Majlis Agama Islam dan PBT dikemukakan sebelum atau pada 30 April setiap tahun.

6.2.2. Sehingga 31 Mei 2016, kesemua 15 PBT dan 13 daripada 14 BBN telah mengemukakan penyata kewangan tahun 2015 untuk diaudit. Kesemua penyata tersebut telah diterima sebelum 30 April 2016 kecuali penyata kewangan Majlis Daerah Batu Gajah diterima pada 17 Mei 2016 dan Yayasan Perak pada 31 Mei 2016. Bagaimanapun, 1 BBN iaitu Tabung Kumpulan Wang Kebajikan Dan Pelajaran Yayasan Perak dan Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak belum menyerahkan penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 untuk pengauditan.

6.3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN

Sehingga 31 Mei 2016, 30 penyata kewangan bagi tahun berakhir 2014 telah diaudit dan dikeluarkan Sijil. Sebanyak 29 penyata kewangan telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran dan satu lagi telah memperoleh Sijil Audit Berteguran bagi tahun berakhir 2014. Sijil Audit Berteguran dikeluarkan kepada Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak kerana tidak mematuhi piawaian perakaunan dan peraturan kewangan serta penyelenggaraan rekod perakaunan yang kurang memuaskan.

6.4. PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN

Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan supaya Laporan Audit mengenai penyata kewangan yang telah disahkan hendaklah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri (DUN). Penyata Kewangan bagi 8 daripada 14 BBN dan kesemua 15 PBT perlu dibentangkan di DUN. Sehingga 31 Mei 2016, satu Penyata Kewangan Tahun 2013 dan 4 Penyata Kewangan Tahun 2014 bagi BBN masih belum dibentangkan di DUN. Manakala kesemua 15 Penyata Kewangan Tahun 2014 bagi PBT telah dibentangkan di DUN pada 13 April 2016. Penyata Kewangan BBN yang belum dibentangkan di DUN adalah seperti di **Jadual 6.1**.

Jadual 6.1
Penyata Kewangan BBN Yang Belum Dibentangkan Di DUN

Bil.	BBN	Tahun Penyata Kewangan Belum Bentang	Bil. Penyata
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	2014	1
2.	Yayasan Perak	2014	1
3.	Lembaga Muzium Negeri Perak	2013 & 2014	2
4.	Perbadanan Taman Negeri Perak	2014	1

Sumber: Jabatan Audit Negara

6.5. PRESTASI KEWANGAN BADAN BERKANUN NEGERI

Analisis prestasi kewangan BBN adalah berdasarkan 13 Penyata Kewangan tahun 2015 yang dikemukakan untuk pengauditan.

6.5.1. Analisis Kedudukan Kewangan Badan Berkanun Negeri

6.5.1.1. Pada keseluruhannya, kedudukan kewangan tahun 2015 bagi BBN adalah memuaskan berbanding tahun 2014. Analisis Audit terhadap Penyata Pendapatan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 mendapati 8 daripada 13 BBN telah mencatatkan lebihan pendapatan berbanding perbelanjaan antara RM1,132 hingga RM110.30 juta. Lembaga Air Perak telah mencatatkan lebihan pendapatan paling tinggi iaitu sejumlah RM110.30 juta dan juga pendapatan tertinggi yang berjumlah RM384.47 juta.

6.5.1.2. Analisis terhadap Lembaran Imbangan pada 31 Disember 2015 mendapati kesemua 13 BBN berada dalam kedudukan stabil di mana aset semasa melebihi liabiliti semasa antara RM20,804 hingga RM1,309.30 juta. Lembaga Air Perak mencatat aset semasa bersih paling tinggi iaitu berjumlah RM1,309.30 juta di mana aset semasa berjumlah RM1,347.37 juta berbanding liabiliti semasa yang berjumlah RM38.07 juta. Antara aset semasa yang besar dimiliki adalah tunai dan simpanan tetap di bank berjumlah RM695.85 juta dan pendahuluan royalti air berjumlah RM258.66 juta. Prestasi kewangan BBN bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti di **Jadual 6.2**.

Jadual 6.2
Prestasi Kewangan BBN Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Bil.	BBN	Penyata Pendapatan Berakhir 31 Disember 2015 (RM Juta)			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2015 (RM Juta)		
		Pendapatan	Perbelanjaan	Surplus/ (Defisit)	Aset Semasa	Liabiliti Semasa	Aset/ (Liabiliti) Semasa Bersih
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	57.38	46.24	11.14	171.85	124.63	47.22
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	55.31	47.74	7.57	175.50	123.29	52.21
3.	Lembaga Air Perak	384.47	274.17	110.30	1,347.37	38.07	1,309.30
4.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak	9.39	9.52	- 0.13	2.00	0.00	2.00
5.	Majlis Sukan Negeri Perak	1.51	1.77	- 0.26	0.25	0.18	0.07
6.	Lembaga Muzium Negeri Perak	1.55	1.69	-0.14	2.02	0.01	2.01
7.	Lembaga Kemajuan Penanam- Penanam Padi Perak	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak	0.03	0.02	0.01	58.21	0.04	58.17
9.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Bukan Melayu Perak	0.00	0.01	-0.01	12.11	0.03	12.08
10.	Perbadanan Taman Negeri Perak	2.08	2.07	0.01	0.07	0.05	0.02
11.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	12.94	9.55	3.39	56.81	0.73	56.08
12.	Amanah Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar	0.22	0.21	0.01	1.53	0.05	1.48
13.	Yayasan Perak	3.67	5.31	-1.64	33.99	18.83	15.16
14.	Tabung Kumpulan Wang Kebajikan Dan Pendidikan Yayasan Perak*	-	-	-	-	-	-
Jumlah		528.55	398.30	130.25	1,861.71	305.91	1,555.80

Sumber: Penyata Kewangan BBN Belum Audit Sehingga 31 Mei 2016

Nota: (*) Penyata Kewangan tahun 2015 belum diterima sehingga 31 Mei 2016

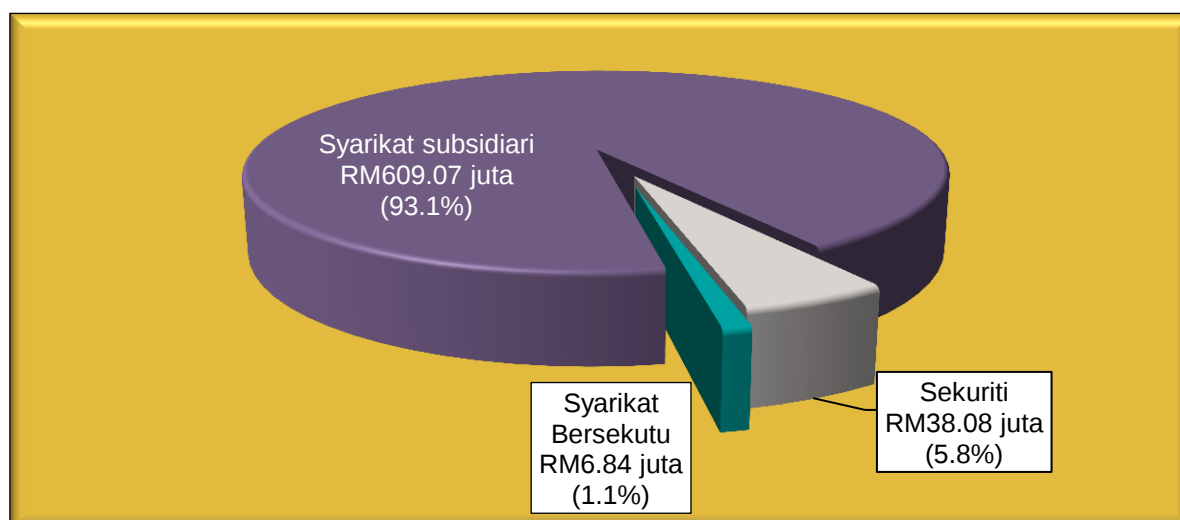
6.5.2. Analisis Aset

Pada akhir tahun 2015, sebanyak 13 BBN memperoleh aset sejumlah RM4,951.99 juta berbanding RM3,982.65 juta pada tahun 2014 iaitu peningkatan sejumlah RM969.34 juta atau 24.3%. Daripada jumlah aset tersebut, jumlah aset semasa pada akhir tahun 2015 ialah RM1,861.71 juta berbanding RM1,645.59 juta pada tahun 2014. Analisis Audit mendapati pada keseluruhannya, nilai aset bersih semasa telah meningkat daripada RM1,406.11 juta pada tahun 2014 kepada RM1,555.80 juta pada tahun 2015 iaitu peningkatan sejumlah RM149.69 juta atau 10.6%. Peningkatan aset semasa bersih yang ketara bagi tahun 2015 berlaku di Lembaga Air Perak iaitu sejumlah RM160.39 juta atau 14.0% berbanding sejumlah RM1,148.91 juta pada tahun 2014. Manakala penurunan aset semasa bersih yang ketara pada tahun 2015 pula berlaku di Perbadanan Kemajuan Negeri Perak iaitu sejumlah RM18.87 juta atau 28.6% berbanding RM66.09 juta pada tahun 2014.

6.5.3. Analisis Pelaburan

Pada akhir tahun 2015, hanya 5 BBN iaitu Perbadanan Kemajuan Negeri Perak, Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak, Lembaga Air Perak, Yayasan Perak dan Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak yang mempunyai Pelaburan berjumlah RM653.99 juta. Pelaburan ini terdiri daripada pelaburan dalam syarikat subsidiari, syarikat bersekutu dan pelaburan sekuriti. Analisis Audit mendapati pada keseluruhannya, jumlah pelaburan telah meningkat sejumlah RM11.57 juta atau 1.8% berbanding RM642.42 juta pada tahun 2014. Jenis pelaburan BBN bagi tahun 2015 adalah seperti di **Carta 6.1**.

Carta 6.1
Jenis Pelaburan BBN Pada Tahun 2015

Sumber: Penyata Kewangan BBN

Nota: Angka-angka tahun 2015 adalah Penyata Kewangan Belum Audit Sehingga 31 Mei 2016

6.5.4. Analisis Liabiliti

Pada akhir tahun 2015, jumlah liabiliti bagi 13 BBN ialah RM1,131.95 juta berbanding RM959.02 juta pada tahun 2014 iaitu peningkatan sejumlah RM172.93 juta atau 18.0%. Tujuh daripada 13 BBN mengalami peningkatan jumlah liabiliti dan 6 BBN mempunyai penurunan liabiliti. Peningkatan liabiliti Lembaga Air Perak sejumlah RM67.92 juta atau 9.6% berbanding tahun sebelumnya adalah kerana peningkatan pinjaman Kerajaan Negeri, pendapatan tertunda, cagaran air, sumbangan agensi dan swasta, pemiutang anak syarikat dan lain-lain pemiutang dan akruan. Jumlah liabiliti BBN bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.3**.

Jadual 6.3
Jumlah Liabiliti BBN Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	BBN	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	105.35	139.02	33.67	32.0
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	94.02	161.54	67.52	71.8
3.	Lembaga Air Perak	704.99	772.91	67.92	9.6
4.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak	0.01	0.00	-0.01	-100.0
5.	Majlis Sukan Negeri Perak	0.11	0.18	0.07	63.6
6.	Lembaga Muzium Negeri Perak	0.40	0.01	-0.39	-97.5
7.	Lembaga Kemajuan Penanam Padi Perak	0.01	0.00	-0.01	-100.0
8.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu	0.02	0.04	0.02	100.0
9.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Bukan Melayu	0.03	0.03	-0.00	-8.7
10.	Perbadanan Taman Negeri	3.60	3.57	-0.03	-0.8
11.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	21.41	24.17	2.76	12.9
12.	Amanah Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar	0.06	0.05	-0.01	-16.7
13.	Yayasan Perak	29.01	30.43	1.42	4.89
14.	Tabung Kumpulan Wang Kebajikan Dan Pendidikan Yayasan Perak*	-	-	-	-
Jumlah		959.02	1,131.95	172.93	18.0

Sumber: Penyata Kewangan BBN Belum Audit Sehingga 31 Mei 2016

Nota: (*) Penyata Kewangan tahun 2015 belum diterima 31 Mei 2016

6.5.5. Analisis Nisbah

Nisbah Hutang mengukur peratus dana dibiayai daripada sumber selain ekuiti. Analisis nisbah hutang menunjukkan 1 BBN menggunakan lebih daripada 50% jumlah asetnya dibiayai oleh jumlah hutang. Sembilan BBN mempunyai kurangan aliran tunai bersih. Lima BBN menunjukkan nisbah kecairan kurang daripada 2 iaitu menggambarkan BBN berkenaan tidak mampu untuk memenuhi tanggungan jangka pendek. Penilaian terhadap analisis kecairan dan kestabilan BBN bagi tahun 2015 adalah seperti di **Jadual 6.4**.

Jadual 6.4
Analisis Kecairan Dan Kestabilan BBN Bagi Tahun 2015

Bil.	BBN	Nisbah Semasa	Nisbah Cepat	Modal Kerja	Aliran Tunai Bersih	Nisbah Hutang
				(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	1.38	1.29	47.22	1.46	23.95
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	1.42	1.41	52.21	-27.13	11.25
3.	Lembaga Air Perak	35.39	35.24	1,309.30	-1.18	32.60
4.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak	511.58	511.58	2.00	-0.34	0.14
5.	Majlis Sukan Negeri Perak	1.36	1.36	0.07	-0.11	2.23
6.	Lembaga Muzium Negeri Perak	199.32	199.32	2.01	-0.15	0.42
7.	Lembaga Kemajuan Penanam Padi Perak	-	-	-	-	-
8.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak	1,401.75	1,401.75	58.17	-0.11	0.07
9.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Bukan Melayu Perak	475.65	475.65	12.08	-0.76	0.21
10.	Perbadanan Taman Negeri Perak	1.43	1.43	0.02	0.03	78.95
11.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	78.19	78.19	56.08	5.57	6.13
12.	Amanah Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar	29.13	29.13	1.48	-0.14	0.76
13.	Yayasan Perak	1.8	1.8	15.16	-1.69	40.65
14.	Tabung Kumpulan Wang Kebajikan Dan Pelajaran Yayasan Perak*	-	-	-	-	-

Sumber: Penyata Kewangan BBN Belum Audit Sehingga 31 Mei 2016

Nota: (*) Penyata Kewangan tahun 2015 belum diterima sehingga 31 Mei 2016

6.5.6. Prestasi Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Negeri

6.5.6.1. Analisis Pelaburan Dalam Syarikat

Sehingga akhir tahun 2015, Perbadanan Kemajuan Negeri Perak melabur sejumlah RM322.43 juta dalam 11 syarikat subsidiari, Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak melabur sejumlah RM253.01 juta dalam Perak Agro Corporation Sdn Bhd, Lembaga Air Perak melabur sejumlah RM2 juta dalam Millenia Aqua Service Sdn Bhd, Yayasan Perak melabur sejumlah RM22.63 juta dalam 4 syarikat subsidiari dan Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak melabur sejumlah RM9 juta dalam Royal Perak Golf Club Berhad dan Solatis Power Sdn Bhd. Bagi pelaburan dalam syarikat bersekutu, Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak melabur sejumlah RM5 juta, Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak melabur sejumlah RM1.45 juta dan Yayasan Perak melabur sejumlah RM393,276. Kedudukan pelaburan pada kos dalam syarikat subsidiari dan syarikat bersekutu oleh BBN adalah seperti di **Jadual 6.5**.

Jadual 6.5
Kedudukan Pelaburan Pada Kos Dalam Syarikat Subsidiari Dan Syarikat Bersekutu

Perkara	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	Lembaga Air Perak	Yayasan Perak	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak
Syarikat Subsidiari (100%)	8	1	1	4	2
Syarikat Subsidiari (>50%)	3	-	-	-	-
Syarikat Bersekutu	-	2	-	2	1
Jumlah Syarikat	11	3	1	6	3
Pelaburan (RM Juta)	322.43	254.46	2.00	23.02	14.00

Sumber: Penyata Kewangan BBN

Nota: Angka-angka tahun 2015 adalah Penyata Kewangan Belum Audit Sehingga 31 Mei 2016

6.5.6.2. Status Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Negeri

Status 19 syarikat subsidiari sama ada yang aktif atau dormant adalah seperti di **Jadual 6.6**.

Jadual 6.6
Status Syarikat Subsidiari Yang Aktif Dan Dormant Bagi Tahun 2015

Bil.	BBN	Status Syarikat subsidiari (Ekuiti Melebihi 50%)		
		Aktif	Dormant	Jumlah
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak (PKNP)	11	-	11
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak (PPNP)	1	-	1
3.	Lembaga Air Perak (LAP)	1	-	1
4.	Yayasan Perak (YP)	3	1	4
5.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak (SSI)	2	-	2
Jumlah		18	1	19

Sumber: Penyata Kewangan BBN

6.5.6.3. Analisis Keuntungan/Kerugian Terkumpul Syarikat Subsidiari

Pada 31 Disember 2015, sebanyak 5 syarikat subsidiari yang aktif di bawah 5 BBN mempunyai keuntungan terkumpul secara keseluruhannya yang berjumlah RM415.63 juta. Dari segi kerugian terkumpul, analisis Audit menunjukkan 14 syarikat subsidiari BBN mempunyai kerugian terkumpul secara keseluruhan sejumlah RM237.54 juta. Antara syarikat subsidiari yang mempunyai keuntungan terkumpul tertinggi ialah Perak Corporation Bhd (PKNP) sejumlah RM306.01 juta, Perak Agro Corporation Sdn Bhd (PPNP) sejumlah RM54.11 juta, Maju Perak Holdings Bhd (PKNP) sejumlah RM41.91 juta, Millenia Aqua Services Sdn Bhd (LAP) sejumlah RM9.43 juta dan Royal Perak Golf Club Bhd (SSI) sejumlah RM4.17 juta. Kedudukan keuntungan/kerugian terkumpul syarikat subsidiari BBN bagi tahun kewangan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.7**.

Jadual 6.7
Kedudukan Keuntungan/Kerugian Terkumpul Syarikat Subsidiari BBN
Bagi Tahun Kewangan 2015

Bil.	BBN	Keuntungan Terkumpul		Kerugian Terkumpul		Keuntungan/ Kerugian Bersih
		Bil. Syarikat	(RM Juta)	Bil. Syarikat	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	2	347.92	9	194.71	153.21
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	1	54.11	-	-	54.11
3.	Lembaga Air Perak	1	9.43	-	-	9.43
4.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	1	4.17	1	0.06	4.11
5.	Yayasan Perak	-	-	4	42.77	-42.77
Jumlah		5	415.63	14	237.54	178.09

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2015

Pada pendapat Audit, Lembaga Pengarah BBN yang berkenaan hendaklah sentiasa memantau prestasi kewangan syarikat subsidiari dan mengkaji semula pelaburan dalam syarikat subsidiari yang menghadapi kerugian terkumpul. Ini adalah untuk memastikan syarikat subsidiari berdaya maju yang berterusan dan pelaburan dalam syarikat subsidiari dapat memberi pulangan.

6.6. PRESTASI KEWANGAN PIHAK BERKUASA TEMPATAN

Kesemua 15 PBT di Perak telah mengemukakan penyata kewangan tahun 2015 untuk diaudit pada atau sebelum 31 Mei 2016. Berdasarkan kepada penyata tersebut, adalah didapati 8 PBT telah memperoleh lebihan pendapatan (surplus) berjumlah RM18.43 juta dan 7 PBT mencatatkan kurangan pendapatan (defisit) berjumlah RM10.01 juta. Prestasi Kewangan PBT bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti di **Jadual 6.8**.

Jadual 6.8
Prestasi Kewangan PBT Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015

Bil.	PBT	Penyata Pendapatan Pada 31 Disember 2015 (RM Juta)			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2015 (RM Juta)		
		Pendapatan	Perbelanjaan	Surplus/ (Defisit)	Aset Semasa	Liabiliti Semasa	Aset Semasa Bersih
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	192.34	177.83	14.51	142.29	41.91	100.38
2.	Majlis Perbandaran Taiping	44.16	47.57	-3.41	24.06	11.02	13.04
3.	Majlis Perbandaran Manjung	50.21	53.24	-3.03	14.59	11.03	3.56
4.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	21.05	21.83	-0.78	9.05	4.61	4.44
5.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	22.45	23.65	-1.20	10.87	4.36	6.51
6.	Majlis Daerah Kerian	16.31	15.58	0.73	13.83	1.25	12.58
7.	Majlis Daerah Tanjong Malim	14.72	15.70	-0.98	4.13	4.92	-0.79
8.	Majlis Daerah Tapah	10.20	10.77	-0.57	7.35	3.16	4.19
9.	Majlis Daerah Gerik	5.98	5.86	0.12	4.11	0.57	3.54
10.	Majlis Daerah Selama	4.15	4.19	-0.04	1.37	0.38	0.99
11.	Majlis Daerah Perak Tengah	10.51	9.53	0.98	17.36	3.45	13.91
12.	Majlis Daerah Lenggong	4.22	4.06	0.16	3.24	0.53	2.71
13.	Majlis Daerah Kampar	17.80	17.20	0.60	10.16	2.60	7.56
14.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	4.14	3.96	0.18	3.91	0.43	3.48
15.	Majlis Daerah Batu Gajah	17.67	16.52	1.15	33.66	2.10	31.56
Jumlah		435.91	427.49	8.42	299.98	92.32	207.66

Sumber: Penyata Kewangan PBT Belum Audit Sehingga 31 Mei 2016

6.6.1. Majlis Bandaraya Ipoh mencatat surplus semasa sejumlah RM14.51 juta. Prestasi ini menunjukkan peningkatan surplus sejumlah RM1.29 juta atau 9.8% berbanding surplus sejumlah RM13.22 juta pada tahun 2014. Ini adalah kerana peningkatan pelbagai terimaan sejumlah RM5.05 juta.

6.6.2. Prestasi kewangan Majlis Perbandaran Taiping pula mencatatkan defisit semasa sejumlah RM3.41 juta atau 32.2% berbanding defisit sejumlah RM2.58 juta pada tahun 2014. Peningkatan defisit ini disebabkan peningkatan perbelanjaan perkhidmatan dan bekalan serta amaun susut nilai pada tahun 2015. Prestasi kewangan Majlis Perbandaran Manjung pada tahun 2015 mencatatkan defisit sejumlah RM3.03 juta atau 15.1% berbanding defisit pada tahun 2014 sejumlah RM3.57 juta. Pengurangan defisit ini disebabkan peningkatan hasil cukai dan hasil bukan cukai pada tahun 2015. Prestasi kewangan Majlis Perbandaran Kuala Kangsar pada tahun 2015 mencatatkan defisit sejumlah RM0.78 juta berbanding surplus pada tahun 2014 sejumlah RM34,639. Manakala Majlis Perbandaran Teluk Intan pula merekodkan defisit sejumlah RM1.20 juta atau 117.0% pada tahun 2015 berbanding surplus sejumlah RM7.04 juta pada tahun 2014. Penurunan pendapatan ini disebabkan penurunan hasil cukai, hasil bukan cukai dan terimaan bukan hasil pada tahun 2015

6.6.3. Pada tahun kewangan 2015, 7 daripada 10 Majlis Daerah mengalami surplus semasa berjumlah RM3.92 juta. Berlaku penurunan surplus sejumlah RM7.32 juta atau 65.1% berbanding tahun sebelumnya. Majlis Daerah yang mengalami surplus semasa adalah Majlis Daerah Kerian, Gerik, Perak Tengah, Lenggong, Kampar, Pengkalan Hulu dan Batu Gajah. Manakala Majlis Daerah Tanjong Malim, Tapah dan Selama mencatat defisit semasa sejumlah RM1.59 juta berbanding 4 Majlis Daerah pada tahun 2014 dengan nilai defisit sejumlah RM3.10 juta. Pengurangan defisit ini adalah disebabkan oleh peningkatan hasil cukai, hasil bukan cukai dan terimaan bukan hasil. Kedudukan kewangan tahunan PBT bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.9**.

Jadual 6.9
Kedudukan Kewangan Tahunan PBT Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	PBT	Tahun		Perubahan	
		2014 Surplus/ (Defisit) (RM Juta)	2015 Surplus/ (Defisit) (RM Juta)		
				(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	13.22	14.51	1.29	9.8
2.	Majlis Perbandaran Taiping	-2.58	-3.41	-0.83	32.2
3.	Majlis Perbandaran Manjung	-3.57	-3.03	0.54	-15.1
4.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	0.04	-0.78	-0.82	-2,050.0
5.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	7.04	-1.20	-8.24	-117.0
6.	Majlis Daerah Kerian	1.54	0.73	-0.81	-52.6
7.	Majlis Daerah Tanjong Malim	-1.98	-0.98	1.00	-50.5
8.	Majlis Daerah Tapah	-0.53	-0.57	-0.04	7.5
9.	Majlis Daerah Gerik	4.35	0.12	-4.23	-97.2
10.	Majlis Daerah Selama	-0.24	-0.04	0.20	-83.3
11.	Majlis Daerah Perak Tengah	1.80	0.98	-0.82	-45.6
12.	Majlis Daerah Lenggong	0.21	0.16	-0.05	-23.8

Bil.	PBT	Tahun		Perubahan	
		2014 Surplus/ (Defisit) (RM Juta)	2015 Surplus/ (Defisit) (RM Juta)		
				(RM Juta)	(%)
13.	Majlis Daerah Kampar	-0.35	0.60	0.95	-271.4
14.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.48	0.18	-0.30	-62.5
15.	Majlis Daerah Batu Gajah	2.86	1.15	-1.71	-59.8
Jumlah		22.29	8.42	-13.87	-62.2

Sumber: Penyata Kewangan PBT Belum Audit Sehingga 31 Mei 2016

6.6.4. Aset Semasa Bersih

6.6.4.1. Kesemua 15 PBT mengamalkan perakaunan berasaskan akruan. Mengikut perakaunan berasaskan akruan, transaksi adalah direkod pada asas akruan kecuali pendapatan dari lesen, perkhidmatan dan bayaran letak kereta. Akaun belum terima mengambil kira penghutang, carum bantu kadar, bayaran perkhidmatan dan sewaan. Perkiraan aset semasa bersih PBT adalah aset semasa bersih ditolak dengan liabiliti semasa. Aset semasa bersih PBT bagi tahun berakhir 31 Disember 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.10**.

Jadual 6.10
Aset Semasa Bersih PBT Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2014 Dan 2015

Bil.	PBT	Tahun 2014			Tahun 2015			Perubahan Aset Bersih	
		Aset Semasa	Liabiliti Semasa	Aset Semasa Bersih	Aset Semasa	Liabiliti Semasa	Aset Semasa Bersih		
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	118.48	35.59	82.89	142.29	41.91	100.38	17.49	21.1
2.	Majlis Perbandaran Taiping	25.28	9.60	15.68	24.06	11.02	13.04	-2.64	-16.8
3.	Majlis Perbandaran Manjung	13.97	9.13	4.84	14.59	11.03	3.56	-1.28	-26.4
4.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	7.81	2.99	4.82	9.05	4.61	4.44	-0.38	-7.9
5.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	11.54	3.96	7.58	10.87	4.36	6.51	-1.07	-14.1
6.	Majlis Daerah Kerian	12.48	1.30	11.18	13.83	1.25	12.58	1.40	12.5
7.	Majlis Daerah Tanjong Malim	4.61	4.70	-0.09	4.13	4.92	-0.79	-0.70	777.8
8.	Majlis Daerah Tapah	6.14	2.76	3.38	7.35	3.16	4.19	0.81	24.0
9.	Majlis Daerah Gerik	3.59	0.56	3.03	4.11	0.57	3.54	0.51	16.8
10.	Majlis Daerah Selama	1.13	0.28	0.85	1.37	0.38	0.99	0.14	16.5
11.	Majlis Daerah Perak Tengah	16.08	2.95	13.13	17.36	3.45	13.91	0.78	5.9
12.	Majlis Daerah Lenggong	1.27	0.51	0.76	3.24	0.53	2.71	1.95	256.6
13.	Majlis Daerah Kampar	9.16	2.64	6.52	10.16	2.6	7.56	1.04	16.0
14.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	2.77	0.42	2.35	3.91	0.43	3.48	1.13	48.1
15.	Majlis Daerah Batu Gajah	31.53	1.54	29.99	33.66	2.10	31.56	1.57	5.2
Jumlah		265.84	78.93	186.91	299.98	92.32	207.66	20.75	11.1

Sumber: Penyata Kewangan PBT Belum Audit Sehingga 31 Mei 2016

6.6.4.2. Analisis Audit terhadap aset semasa bersih PBT mendapati perkara berikut:

- a. Aset semasa bersih 15 PBT secara keseluruhannya pada tahun 2015 berjumlah RM207.66 juta berbanding sejumlah RM186.91 juta pada tahun 2014 iaitu meningkat sejumlah RM20.75 juta atau 11.1%.
- b. Aset semasa bersih tahun 2015 bagi Majlis Bandaraya Ipoh telah meningkat sejumlah RM17.49 juta atau 21.1% kepada RM100.38 juta berbanding sejumlah RM82.89 juta pada tahun 2014. Perubahan ini disebabkan aset semasa bertambah sejumlah RM23.81 juta berbanding RM118.48 juta pada tahun 2014. Penghutang dan pelaburan simpanan tetap adalah penyumbang utama kepada pertambahan aset semasa ini.
- c. Aset semasa bersih bagi Majlis Perbandaran Taiping menunjukkan penurunan sejumlah RM2.64 juta atau 16.8% kepada RM13.04 juta pada tahun 2015 berbanding sejumlah RM15.68 juta pada tahun 2014. Penurunan ini disebabkan liabiliti semasa bertambah sejumlah RM1.42 juta berbanding sejumlah RM9.60 juta pada tahun 2014. Pertambahan ketara ini adalah bagi item pemiutang, cagaran diterima dan faedah pinjaman negeri. Aset semasa bersih bagi Majlis Perbandaran Manjung menunjukkan penurunan sejumlah RM1.28 juta atau 26.4% kepada RM3.56 juta pada tahun 2015 berbanding sejumlah RM4.84 juta pada tahun 2014. Penurunan ini disebabkan liabiliti semasa bertambah sejumlah RM1.90 juta berbanding sejumlah RM9.13 juta pada tahun 2014. Aset semasa bersih bagi Majlis Perbandaran Kuala Kangsar menunjukkan pengurangan sejumlah RM376,012 atau 7.9% pada tahun 2015 berbanding pada tahun 2014 sejumlah RM4.82 juta. Pengurangan ini disebabkan liabiliti semasa bertambah sejumlah RM1.62 juta berbanding sejumlah RM2.99 juta pada tahun 2014. Pertambahan adalah bagi pemiutang dan terimaan terdahulu. Bagi Majlis Perbandaran Teluk Intan, aset semasa bersih menunjukkan penurunan sejumlah RM1.07 juta atau 14.1% iaitu sejumlah RM7.58 juta pada tahun 2014 berbanding sejumlah RM6.51 juta pada tahun 2015. Penurunan ini disebabkan penurunan aset semasa iaitu bagi simpanan tetap.
- d. Sembilan Majlis Daerah menunjukkan peningkatan aset semasa bersih antara sejumlah RM136,942 hingga RM1.95 juta atau 5.2% hingga 256.6% berbanding tahun sebelumnya. Majlis Daerah yang terlibat adalah Majlis Daerah Kerian, Tapah, Gerik, Selama, Perak Tengah, Lenggong, Kampar, Pengkalan Hulu dan Batu Gajah. Majlis Daerah Tanjung Malim menunjukkan penurunan aset semasa bersih sejumlah RM0.70 juta atau 777.8% berbanding tahun sebelumnya.

6.6.5. Tunggakan Hasil Cukai Taksiran Am

6.6.5.1. Cukai taksiran am adalah cukai tahunan yang dikenakan terhadap aset pegangan di bawah kawasan pentadbiran PBT mengikut kuasa Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171). Cukai taksiran adalah merupakan penyumbang utama

kepada pendapatan PBT. Cukai taksiran dikenakan ke atas pegangan seperti rumah kediaman, harta perdagangan (kedai, kilang, hotel dan sebagainya), harta industri (kilang dan sebagainya). Carum bantu kadar merupakan cukai tahunan yang dikenakan ke atas bangunan milik Kerajaan. Sehingga akhir tahun 2015, sejumlah RM227.54 juta cukai taksiran telah dikutip oleh PBT di Negeri Perak. Kutipan cukai taksiran ini meningkat sejumlah RM17.91 juta atau 8.5% berbanding pada tahun 2014.

6.6.5.2. Secara keseluruhannya, analisis Audit terhadap tunggakan cukai taksiran bagi 15 PBT mendapati jumlah tunggakan meningkat daripada sejumlah RM84.60 juta pada tahun 2014 menjadi sejumlah RM85.93 juta pada tahun 2015 iaitu peningkatan sejumlah RM1.33 juta atau 1.6%. Tunggakan cukai taksiran PBT bagi tahun 2014 dan 2015 adalah seperti di **Jadual 6.11**.

Jadual 6.11
Tunggakan Cukai Taksiran PBT Bagi Tahun 2014 Dan 2015

Bil.	PBT	Tahun		Perubahan	
		2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	42.26	42.46	0.20	0.5
2.	Majlis Perbandaran Taiping	7.75	8.63	0.88	11.4
3.	Majlis Perbandaran Manjung	4.75	5.25	0.50	10.5
4.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	3.22	3.52	0.30	9.3
5.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	2.45	2.64	0.19	7.8
6.	Majlis Daerah Kerian	4.21	3.79	-0.42	-10.0
7.	Majlis Daerah Tanjong Malim	3.88	2.85	-1.03	-26.5
8.	Majlis Daerah Tapah	3.19	2.95	-0.24	-7.5
9.	Majlis Daerah Gerik	0.34	0.41	0.07	20.6
10.	Majlis Daerah Selama	0.22	0.17	-0.05	-22.7
11.	Majlis Daerah Perak Tengah	1.81	2.58	0.77	42.5
12.	Majlis Daerah Lenggong	0.18	0.15	-0.03	-16.7
13.	Majlis Daerah Kampar	4.58	4.83	0.25	5.5
14.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.20	0.25	0.05	25.0
15.	Majlis Daerah Batu Gajah	5.56	5.45	-0.11	-2.0
Jumlah		84.60	85.93	1.33	1.6

Sumber: Penyata Kewangan PBT Belum Audit Sehingga 31 Mei 2016

6.6.5.3. Berdasarkan penyata kewangan tahun 2015, jumlah pendapatan bagi 15 PBT adalah berjumlah RM435.91 juta. Manakala jumlah tunggakan cukai taksiran pula adalah berjumlah RM85.93 juta iaitu 19.7% daripada jumlah pendapatan PBT. Ini menunjukkan tunggakan cukai taksiran adalah agak tinggi. Kedudukan tunggakan cukai taksiran berbanding pendapatan PBT tahun 2015 adalah seperti di **Jadual 6.12**.

Jadual 6.12
Kedudukan Tunggakan Cukai Taksiran Berbanding Pendapatan PBT Bagi Tahun 2015

Bil.	PBT	Tunggakan (RM Juta)	Pendapatan (RM Juta)	Tunggakan Berbanding Pendapatan (%)
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	42.46	192.34	22.1
2.	Majlis Perbandaran Taiping	8.63	44.16	19.5
3.	Majlis Perbandaran Manjung	5.25	50.21	10.5
4.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	3.52	21.05	16.7
5.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	2.64	22.45	11.8
6.	Majlis Daerah Kerian	3.79	16.31	23.2
7.	Majlis Daerah Tanjong Malim	2.85	14.72	19.4
8.	Majlis Daerah Tapah	2.95	10.20	28.9
9.	Majlis Daerah Gerik	0.41	5.98	6.9
10.	Majlis Daerah Selama	0.17	4.15	4.1
11.	Majlis Daerah Perak Tengah	2.58	10.51	24.5
12.	Majlis Daerah Lenggong	0.15	4.22	3.6
13.	Majlis Daerah Kampar	4.83	17.8	27.1
14.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.25	4.14	6.0
15.	Majlis Daerah Batu Gajah	5.45	17.67	30.8
Jumlah		85.93	435.91	20.1

Sumber: Penyata Kewangan PBT Belum Audit Sehingga 31 Mei 2016

6.7. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara umumnya kedudukan penyerahan penyata kewangan tahun 2015 bagi PBT, BBN dan Majlis Agama Islam adalah baik. Sehingga 31 Mei 2016, 30 penyata kewangan bagi tahun berakhir 2014 telah diaudit dan dikeluarkan Sijil. Sebanyak 29 penyata kewangan telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran dan satu lagi telah memperoleh Sijil Audit Berteguran bagi tahun berakhir 2014. Sijil Audit Berteguran dikeluarkan kepada Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak kerana Sistem Perakaunan Bersepadu Berkomputer (eSPB) yang digunakan tidak dapat menjana dokumen sokongan kepada penyata kewangan. Sehubungan itu, adalah disyorkan beberapa kelemahan perlu diambil tindakan segera seperti berikut:

6.7.1. Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak perlu memastikan semua modul dalam sistem perakaunan dapat beroperasi dengan sempurna supaya maklumat yang dinyatakan di penyata kewangan memberi gambaran benar dan saksama.

6.7.2. PBT perlu meningkatkan usaha untuk mengutip tunggakan cukai bagi meningkatkan hasil.

BAHAGIAN U

PEMBENTANGAN LAPORAN
KETUA AUDIT NEGARA
DAN MESYUARAT JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG NEGERI

BAHAGIAN V

PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGERI

7. PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI; DAN AKTIVITI JABATAN/AGENSI DAN PENGURUSAN SYARIKAT KERAJAAN NEGERI

Mengikut Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan, Laporan Ketua Audit Negara mengenai Akaun Kerajaan Negeri yang telah diaudit hendaklah dibentangkan seberapa segera di Dewan Undangan Negeri. Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Perak Tahun 2014 berserta Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Perak Tahun 2014 Siri 3 telah dibentangkan pada 13 April 2016.

8. MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGERI

Jawatankuasa Kira-kira Wang Negeri Perak telah bersidang sebanyak 5 kali bagi tempoh bulan Jun 2015 hingga 31 Mei 2016 untuk membincangkan isu-isu yang berbangkit dalam Laporan Ketua Audit Negara. Butiran ringkas perkara yang dibincangkan oleh Jawatankuasa semasa mesyuarat adalah seperti di **Jadual 8.1**.

Jadual 8.1
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Negeri Perak Sehingga 3 Mei 2016

Bil.	Bil. Mesyuarat/Tarikh	Jabatan/Agensi	Perkara
1.	Mesyuarat Jawatankuasa Bil. 3/2015 28 Julai 2015	Jabatan Audit Negara Negeri Perak	Pengarah Audit Negeri memberi taklimat mengenai Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2013 untuk Siri 2 dan 3.
2.	Mesyuarat Jawatankuasa Bil. 4/2015 11 Ogos 2015	Royal Perak Golf Club Berhad	Sesi soal jawab dengan pegawai daripada Royal Perak Golf Club Berhad dan Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak berkaitan pembayaran dividen kepada Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak yang dilaporkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2013 Siri 1.
3.	Mesyuarat Jawatankuasa Bil. 5/2015 27 Oktober 2015	Jabatan Audit Negara Negeri Perak Unit Perancang Ekonomi Negeri	Pengarah Audit Negeri memberi taklimat mengenai Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2014 untuk Siri 1. Sesi soal jawab dengan pegawai daripada Unit Perancang Ekonomi Negeri dan Yayasan Bina Upaya Darul Ridzuan berkaitan kajian Audit terhadap Pengurusan Pelbagai Program Pembasmian Kemiskinan mengenai Bantuan Mikro Kredit yang disediakan oleh Yayasan Bina Upaya Darul Ridzuan yang dilaporkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2013 Siri 2.

Bil.	Bil. Mesyuarat/Tarikh	Jabatan/Agensi	Perkara
4.	Mesyuarat Jawatankuasa Bil. 1/2016 14 Mac 2016	Pejabat Pengarah Tanah Dan Galian Negeri Perak serta Pejabat Daerah Dan Tanah Hulu Perak dan Batang Padang	Sesi soal jawab berkaitan dengan Kajian terhadap Pengurusan Pemberimilikan Tanah Bagi Tujuan Pembangunan yang dilaporkan dalam LKAN 2014 Siri 1.
		Majlis Bandaraya Ipoh dan Majlis Perbandaran Manjung	Sesi soal jawab berkaitan dengan Kajian terhadap Pengurusan Projek Usahasama Pembangunan yang dilaporkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2014 Siri 1.
5.	Mesyuarat Jawatankuasa Bil. 2/2016 1 April 2016	Jabatan Audit Negara Negeri Perak	Pengarah Audit Negeri memberi taklimat mengenai Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2014 untuk Siri 2.

Sumber: Jabatan Audit Negara

PENUTUP

PENUTUP

Pada umumnya, pencapaian penyerahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak dan Penyata Kewangan Agensi Negeri adalah baik berbanding tahun 2014. Kedudukan kewangan Kerajaan Negeri pada 31 Disember 2015 adalah baik berbanding pada tahun 2014. Prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan adalah pada tahap memuaskan. Prestasi perbelanjaan dan pelaksanaan projek pembangunan RMKe-10 (2011 hingga 2015) pada akhir tahun 2015 adalah sangat baik kerana peratus projek siap adalah 98.4%. Bagi memantapkan lagi prestasi pengurusan kewangan, adalah disyorkan perkara seperti berikut:

- a. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu mengaturkan supaya pemeriksaan secara menyeluruh dijalankan bagi menentukan sama ada kelemahan yang dibangkitkan oleh Jabatan Audit Negara juga berlaku di bahagian lain dan seterusnya mengambil tindakan pembetulan memandangkan pengauditan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara adalah berdasarkan kepada sampel dan skop tertentu.
- b. Jabatan/Agensi Negeri perlu mempertingkatkan keberkesanan fungsi Unit Audit Dalam (UAD). Antaranya adalah dengan memastikan anggota UAD mendapat latihan dan bimbingan yang secukupnya, perancangan audit tahunan disediakan supaya pengauditan dapat dilaksanakan mengikut keutamaan, penilaian dibuat secara objektif dan bebas bukan sahaja berkaitan dengan aspek kawalan dalaman malahan pengurusan risiko dan tadbir urus organisasi, melaporkan penemuan yang signifikan serta mengesyorkan cadangan yang memberi impak kepada organisasi.
- c. Bagi memperbaiki tahap pengurusan kewangan, penglibatan Pegawai Pengawal/ Ketua Jabatan perlu dipertingkatkan. Mereka perlu terlibat secara *hands on* dalam urusan tersebut.

JABATAN AUDIT NEGARA

Putrajaya

21 Jun 2016

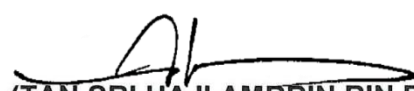
LAMPIRAN

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI PERAK
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 telah diaudit atas arahan saya selaras dengan Akta Audit 1957. Pihak pengurusan Kerajaan Negeri adalah bertanggungjawab terhadap Penyata Kewangan ini dan tanggungjawab saya adalah mengaudit dan memberi pendapat terhadap Penyata Kewangan tersebut. Pengauditan telah dilaksanakan dengan berpanduan piawaian pengauditan yang diluluskan.

Pada pendapat saya, Penyata Kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Perak pada 31 Disember 2015; hasil operasi serta aliran tunainya bagi tahun tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan. Rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

(TAN SRI HAJI AMBRIN BIN BUANG)
Ketua Audit Negara
Malaysia.

Putrajaya
6 Mei 2016

**PERNYATAAN PEGAWAI KEWANGAN NEGERI
DAN BENDAHARI NEGERI**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak dan Nota kepada Penyata Kewangan disediakan:

- (a) mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan (PPK) dan International Public Sector Accounting Standard - Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting; dan
- (b) dengan menyatukan maklumat kewangan daripada semua Jabatan Kerajaan Negeri Perak

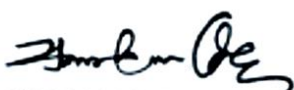
Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan dan Penyata Akaun Memorandum berserta Nota kepada Penyata Kewangan menunjukkan kedudukan yang benar dan saksama pada 31 Disember 2015.

Pada masa pernyataan ini ditandatangani, mengikut sebaik-baik pengetahuan kami, tidak wujud apa-apa keadaan yang boleh menjejaskan ketepatan dan kesahihan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri 2015.

DATO' HAJI MOHD GAZALI BIN JALAL
Pegawai Kewangan Negeri Perak

29 Januari 2016

FUZIAH BINTI DERASA
Bendahari Negeri Perak

29 Januari 2016

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN
pada 31 Disember 2015

		<u>2015</u>	<u>2014</u>
	<u>Nota</u>	RM	RM
WANG AWAM			
WANG TUNAI	3	103,848,774.34	80,830,908.80
PELABURAN	4	848,324,197.57	833,512,997.57
		952,172,971.91	914,343,906.37
DIPEGANG BAGI:			
KUMPULAN WANG DISATUKAN			
AKAUN HASIL DISATUKAN	5	596,065,384.49	591,980,266.35
AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	6	0.00	0.00
AKAUN AMANAH DISATUKAN	7	356,107,587.42	322,363,640.02
		952,172,971.91	914,343,906.37

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

		<u>2015</u>		<u>2014</u>	
	<u>Nota</u>	RM	RM	RM	RM
TERIMAAN					
HASIL	5				
Hasil Cukai		400,006,195.76		395,406,455.83	
Hasil Bukan Cukai		309,404,987.11		298,071,257.53	
Terimaan Bukan Hasil		<u>247,521,333.19</u>	956,932,516.06	<u>234,349,152.74</u>	927,826,866.10
PINJAMAN	6				
Dalam Negeri		<u>53,274,037.00</u>	53,274,037.00	83,257,200.00	83,257,200.00
TERIMAAN MODAL	7				
Terimaan Balik Pinjaman		0.00		0.00	
Jualan Aset Modal		0.00		0.00	
Pelbagai Terimaan Modal		39,758,664.17		37,243,220.12	
Jualan Instrumen Kewangan		<u>0.00</u>	39,758,664.17	<u>0.00</u>	37,243,220.12
TERIMAAN LAIN	7				
Terimaan Amanah		<u>30,234,999.25</u>	30,234,999.25	65,238,861.64	65,238,861.64
JUMLAH TERIMAAN			<u>1,080,200,216.48</u>		<u>1,113,566,147.86</u>
BAYARAN					
PERBELANJAAN MENGURUS	5				
Emolumen		(298,680,147.80)		(296,484,502.82)	
Perkhidmatan dan Bekalan		(244,552,525.50)		(223,259,065.50)	
Aset		(14,033,179.43)		(13,906,920.73)	
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap		(111,274,842.50)		(112,123,419.77)	
Perbelanjaan Lain		<u>(2,514,740.67)</u>	(671,055,435.90)	<u>(1,881,266.01)</u>	(647,655,174.83)
PERBELANJAAN PEMBANGUNAN	7				
Langsung		(313,249,716.02)		(305,092,952.12)	
Pinjaman		<u>0.00</u>	(313,249,716.02)	<u>0.00</u>	(305,092,952.12)
PERBELANJAAN MODAL	4				
Pelbagai Perbelanjaan Modal		0.00		0.00	
Pembelian Instrumen Kewangan		<u>(14,811,200.00)</u>	(14,811,200.00)	<u>(29,283,824.00)</u>	(29,283,824.00)
BAYARAN BALIK PINJAMAN	6				
Pinjaman Dalam Negeri		(4,791,962.02)		(4,590,180.61)	
Pinjaman Kepada Agensi /					
Pindahan Kepada Akaun Amanah		<u>(53,274,037.00)</u>	(58,065,999.02)	<u>(83,257,200.00)</u>	(87,847,380.61)
BAYARAN LAIN	7				
Bayaran Amanah		<u>0.00</u>	0.00	<u>0.00</u>	0.00
JUMLAH BAYARAN			<u>(1,057,182,350.94)</u>		<u>(1,069,879,331.56)</u>
Tambahan / (Kurangan) Wang Tunai			23,017,865.54		43,686,816.30
Wang Tunai Pada 1 Januari			80,830,908.80		37,144,092.50
Wang Tunai Pada 31 Disember			<u>103,848,774.34</u>		<u>80,830,908.80</u>

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA PRESTASI KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

		<u>2015</u>		<u>2014</u>
	<u>Nota</u>	<u>Anggaran</u>	<u>Sebenar</u>	<u>Sebenar</u>
		RM	RM	RM
HASIL	5	960,457,000.00	956,932,516.06	927,826,866.10
<u>Tolak:</u>				
Belanja Mengurus	5	707,808,473.00	675,847,397.92	652,245,355.44
LEBIHAN / (KURANGAN) HASIL		252,648,527.00	281,085,118.14	275,581,510.66
<u>Tolak:</u>				
Belanja Pembangunan	7	342,690,000.00	313,249,716.02	305,092,952.12
LEBIHAN / (KURANGAN) KESELURUHAN		(90,041,473.00)	(32,164,597.88)	(29,511,441.46)
KURANGAN DIBIYAI OLEH:				
Pinjaman	6		0.00	0.00
Pelbagai Terimaan Modal	7		39,758,664.17	37,243,220.12
Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah	3,4,7		(7,594,066.29)	(7,731,778.66)
JUMLAH PEMBIAYAAN			32,164,597.88	29,511,441.46

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA AKAUN MEMORANDUM
pada 31 Disember 2015

		<u>2015</u>	<u>2014</u>
	<u>Nota</u>	RM	RM
MEMORANDUM ASET			
Pinjaman Boleh Dituntut	8	602,981,877.01	560,301,974.50
Pelaburan	8	77,646,314.25	74,823,500.00
MEMORANDUM LIABILITI			
Hutang Awam	9	606,743,478.66	558,261,403.68

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2015

DASAR DAN KAEDAH PERAKAUNAN YANG SIGNIFIKAN

1. DASAR DAN PRINSIP PERAKAUNAN

Dasar dan prinsip perakaunan diguna secara konsisten dalam penyediaan penyata kewangan kecuali dinyatakan sebaliknya.

- a) Dasar perakaunan adalah tertakluk kepada undang-undang dan peraturan yang berkaitan dengan pengurusan perakaunan dan kewangan Kerajaan Negeri.
- b) Perakaunan Kerajaan Negeri adalah berasaskan Kumpulan Wang Disatukan selaras dengan:
 - i) Perkara 97 Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa segala hasil diterima kecuali Zakat, Fitrah, dan Baitulmal atau lain-lain hasil agama Islam seumpamanya, dikumpulkan menjadi satu kumpulan wang.
 - ii) Perkara LV11 Undang-Undang Tubuh Kerajaan Negeri Perak memperuntukkan mengenai pengeluaran wang daripada Kumpulan Wang Disatukan Negeri.
 - iii) Seksyen 7 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] memperuntukkan Kumpulan Wang Disatukan dibahagi kepada Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.
- c) Kerajaan Negeri mengamal asas perakaunan tunai ubahsuai. Semua urusan niaga bayaran dan terimaan diakaunkan apabila bayaran dibuat dan terimaan diperoleh dengan pengubahsuaian seperti berikut:
 - i) Bayaran bagi kerja yang telah dijalankan, bekalan dan perkhidmatan yang telah diterima sehingga 31 Disember tahun kewangan semasa boleh dibayar dalam bulan Januari tahun berikutnya dan dikenakan kepada peruntukan tahun kewangan semasa.
 - ii) Terimaan wang tunai yang belum dibankkan dan wang tunai dalam bank yang belum diambilkira dalam buku tunai pejabat perakaunan pada 31 Disember tahun kewangan semasa merupakan wang tunai dalam perjalanan dan diakaunkan sebagai hasil tahun kewangan semasa.
 - iii) Mengakaun urusan niaga bukan tunai tertentu seperti pindahan peruntukan daripada Akaun Hasil Disatukan ke Akaun Amanah Disatukan, Untung Rugi Pelaburan, Hapuskira Pinjaman Amanah, Penukaran Pinjaman Kepada Ekuiti dan seumpamanya.
- d) Entiti perakaunan terdiri daripada semua Jabatan Kerajaan Negeri.
- e) Tahun kewangan sebagaimana yang telah ditetapkan di bawah Seksyen 3 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] adalah satu tempoh dua belas bulan yang berakhir pada 31 Disember setiap tahun.
- f) Mata wang yang digunakan dalam penyata kewangan ini adalah Ringgit Malaysia (RM). Urusan niaga yang melibatkan mata wang asing telah ditukar kepada nilai setara RM berdasarkan kadar pertukaran Bank Negara Malaysia atau Jabatan Akauntan Negara Malaysia mengikut polisi yang ditetapkan.
- g) Penyata Kewangan disediakan mengikut asas yang sama dengan Anggaran Perbelanjaan bagi membolehkan perbandingan dibuat.
- h) Apabila berlaku perubahan ke atas persembahan atau klasifikasi butiran, angka perbandingan telah dinyatakan semula kecuali dinyatakan sebaliknya.

2. PERSEMBAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Persembahan Penyata Kewangan dan nota yang disertakan bagi tahun 2015 telah dibuat penambahbaikan bagi memudahkan pemahaman dan penganalisan.

Penyata Prestasi Kewangan adalah penyata baharu yang menunjukkan prestasi kewangan Kerajaan Negeri secara keseluruhan.

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disedia mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan dan International Public Sector Accounting Standard (IPSAS) - Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting mengandungi komponen berikut :

- a) Penyata Kedudukan Kewangan
- b) Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai
- c) Penyata Prestasi Kewangan
- d) Penyata Akaun Memorandum
- e) Nota Kepada Penyata Kewangan

3. WANG TUNAI

Wang Tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan.

Wang Tunai Dalam Perjalanan menunjukkan wang tunai yang belum dibankkan dan wang tunai dalam bank yang belum diambil kira dalam buku tunai Perbendaharaan Negeri pada akhir tahun kewangan.

Wang Tunai Dalam Tangan merupakan Panjar Wang Runcit.

Wang Tunai pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 RM	2014 RM
Wang Tunai Dalam Bank	101,681,561.44	75,749,515.81
Wang Tunai Dalam Perjalanan	1,194,991.89	4,149,592.47
Wang Tunai Dalam Tangan	972,221.01	931,800.52
JUMLAH WANG TUNAI	103,848,774.34	80,830,908.80

4. PELABURAN

Pelaburan terdiri daripada Pelaburan Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am dan dinyatakan pada nilai buku.

Pelaburan Kumpulan Wang Amanah ialah pelaburan yang dibuat daripada Kumpulan Wang Amanah selaras dengan arahan amanah Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] serta peraturan yang berkuatkuasa. Pelaburan Am adalah semua pelaburan yang dibuat daripada lebih Kumpulan Wang Disatukan selain daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah.

Pelaburan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 Nilai Buku RM	2014 Nilai Buku RM
Saham	40,524,197.57	41,612,997.57
Deposit Dalam Negeri	807,800,000.00	791,800,000.00
Pelaburan Kumpulan Wang Amanah	0.00	100,000.00
Jumlah	848,324,197.57	833,512,997.57
JUMLAH PELABURAN	848,324,197.57	833,512,997.57

5. AKAUN HASIL DISATUKAN

Akaun Hasil Disatukan mengaun urus niaga terimaan hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri selaras dengan Perkara 97 dan 98 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Lebihan dari Akaun Hasil Disatukan, RM277,000,000.00 telah dipindahkan ke Kumpulan Wang Pembangunan.

Akaun Hasil Disatukan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015		2014		
	Anggaran	Sebenar		Sebenar	
	RM	RM	% Anggaran	RM	% Anggaran
BAKI PADA 1 JANUARI		591,980,266.35		586,398,755.69	
HASIL					
Hasil Cukai	530,866,000.00	400,006,195.76	75.35	395,406,455.83	83.67
Hasil Bukan Cukai	236,436,000.00	309,404,987.11	130.86	298,071,257.53	104.72
Terimaan Bukan Hasil	193,155,000.00	247,521,333.19	128.15	234,349,152.74	137.93
Jumlah Hasil	960,457,000.00	956,932,516.06	99.63	927,826,866.10	100.07
PERBELANJAAN MENGURUS					
Emolumen	316,958,824.19	298,680,147.80	94.23	296,484,502.82	96.02
Perkhidmatan dan Bekalan	254,155,248.71	244,552,525.50	96.22	223,259,065.50	95.31
Aset	15,039,403.10	14,033,179.43	93.31	13,906,920.73	92.09
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	118,591,997.00	116,066,804.52	97.87	116,713,600.38	96.42
Perbelanjaan-perbelanjaan lain	3,063,000.00	2,514,740.67	82.10	1,881,266.01	83.99
Perbelanjaan Mengurus (sebelum pindahan)	707,808,473.00	675,847,397.92	95.48	652,245,355.44	95.72
Pindahan Lebihan Hasil ke Kumpulan Wang Pembangunan	302,710,000.00	277,000,000.00	0.00	270,000,000.00	0.00
Jumlah Perbelanjaan Mengurus (selepas pindahan)	1,010,518,473.00	952,847,397.92	94.29	922,245,355.44	94.36
Lebihan / (Kurangan) bagi Tahun	(50,061,473.00)	4,085,118.14		5,581,510.66	
BAKI PADA 31 DISEMBER		596,065,384.49		591,980,266.35	

Nota:

Anggaran dan Sebenar Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap tidak termasuk Caruman ke Kumpulan Wang Pembangunan.

(a) Hasil

Hasil diakaunkan secara jumlah kasar ke dalam Akaun Hasil Disatukan kecuali diperuntukkan sebaliknya oleh mana-mana undang-undang.

Hasil mengikut penjenisannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015				2014	
	Anggaran Asal	Anggaran Disemak	Sebenar		Sebenar	
	RM	RM	RM	% Anggaran	RM	% Anggaran
HASIL CUKAI						
Cukai Tanah	360,949,564.00	360,949,564.00	246,992,057.28	68.43	246,748,783.24	72.79
Cukai Parit dan Taliair	765,225.00	765,225.00	531,963.25	69.52	579,474.85	62.54
Cukai Keluaran Hutan	24,050,000.00	24,050,000.00	19,288,542.59	80.20	23,498,672.99	80.85
Royalti	125,960,000.00	125,960,000.00	120,461,501.12	95.63	115,598,425.72	119.97
Pelbagai Cukai Langsung	53,211.00	53,211.00	0.00	0.00	74,187.60	2,472.92
Levi	0.00	0.00	422,291.00	0.00	0.00	0.00
Cukai Hiburan	19,088,000.00	19,088,000.00	12,309,840.52	64.49	8,906,911.43	123.05
Jumlah Hasil Cukai	530,866,000.00	530,866,000.00	400,006,195.76	75.35	395,406,455.83	83.67
HASIL BUKAN CUKAI						
Lesen, Bayaran						
Pendaftaran dan Permit	34,137,896.00	34,137,896.00	54,585,903.00	159.90	42,319,912.81	86.30
Perkhidmatan dan						
Bayaran Perkhidmatan	41,233,699.00	41,233,699.00	50,910,369.61	123.47	45,889,918.71	112.29
Perolehan daripada						
Jualan Barang-barang	95,718,843.00	95,718,843.00	128,719,788.14	134.48	130,653,658.35	106.68
Sewaan	4,741,474.00	4,741,474.00	4,482,467.54	94.54	4,102,507.20	92.04
Keuntungan Pembiayaan						
dan Perolehan Pelaburan	40,300,519.00	40,300,519.00	52,310,171.66	129.80	62,375,681.21	107.65
Denda Rampasan dan						
Hukuman	20,303,569.00	20,303,569.00	18,396,287.16	90.61	12,729,579.25	129.05
Jumlah Hasil Bukan Cukai	236,436,000.00	236,436,000.00	309,404,987.11	130.86	298,071,257.53	104.72
TERIMAAN BUKAN HASIL						
Pulangan Balik						
Perbelanjaan	13,547,400.00	13,547,400.00	41,847,396.65	308.90	36,030,495.46	467.93
Terimaan daripada						
Agensi-agensi Kerajaan						
Yang Lain	179,607,600.00	179,607,600.00	205,673,936.54	114.51	198,318,657.28	122.27
Jumlah Terimaan						
Bukan Hasil	193,155,000.00	193,155,000.00	247,521,333.19	128.15	234,349,152.74	137.93
JUMLAH HASIL	960,457,000.00	960,457,000.00	956,932,516.06	99.63	927,826,866.10	100.07

(b) Perbelanjaan Mengurus

Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan dan Bekalan seperti emolumen, perkhidmatan dan bekalan, aset, pemberian dan kenaikan bayaran tetap dan perbelanjaan-perbelanjaan lain.

Perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan mengikut undang-undang Persekutuan selaras dengan Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan.

Perbelanjaan bagi Maksud Bekalan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan berdasarkan kelulusan Dewan Undangan Negeri selaras dengan Perkara 104 Perlembagaan Persekutuan.

Perbelanjaan Mengurus mengikut Maksud Perbelanjaan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Maksud Perbelanjaan	2015			
	Anggaran Asal	Anggaran Dipinda	Sebenar	%
	RM	RM	RM	Anggaran
PERBELANJAAN TANGGUNGAN				
T. 01 Peruntukan Diraja Bagi DYMM Sultan	10,640,223.00	10,640,223.00	10,640,223.00	100.00
T. 02 Speaker	282,000.00	282,000.00	282,000.00	100.00
T. 03 Suruhanjaya Perkhidmatan Awam	235,700.00	235,700.00	235,341.70	99.85
T. 04 Pejabat Kewangan Negeri	4,832,100.00	4,832,100.00	4,828,749.75	99.93
T. 05 Pencen / Elaun dan Ganjaran	11,525,593.00	11,525,593.00	11,094,356.77	96.26
Jumlah Perbelanjaan Tanggungan	27,515,616.00	27,515,616.00	27,080,671.22	98.42
PERBELANJAAN BEKALAN				
B. 01 Dewan Negeri	17,827,294.00	17,827,294.00	17,371,896.42	97.45
B. 02 Suruhanjaya Perkhidmatan Awam	873,816.00	873,816.00	863,474.51	98.82
B. 03 Raja dan Orang Besar Jajahan	3,339,431.00	3,339,431.00	2,996,688.00	89.74
B. 04 Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan	53,317,009.00	53,317,009.00	52,587,137.14	98.63
B. 05 Pejabat Daerah dan Tanah Batang Padang	9,077,651.00	9,077,651.00	8,722,484.86	96.09
B. 06 Pejabat Daerah dan Tanah Manjung	6,579,932.00	6,579,932.00	6,309,025.59	95.88
B. 07 Pejabat Daerah dan Tanah Hilir Perak	8,235,978.00	8,235,978.00	7,592,272.61	92.18
B. 08 Pejabat Daerah dan Tanah Hulu Perak	8,257,622.00	8,257,622.00	8,231,897.52	99.69
B. 09 Pejabat Daerah dan Tanah Kinta, Batu Gajah	12,898,542.00	12,898,542.00	12,474,083.09	96.71
B. 10 Pejabat Daerah dan Tanah Kerian	6,520,060.00	6,520,060.00	6,167,527.08	94.59
B. 11 Pejabat Daerah dan Tanah Kuala Kangsar	9,491,015.00	9,491,015.00	9,329,128.73	98.29
B. 12 Pejabat Daerah dan Tanah Larut, Matang dan Selama	12,098,180.00	12,098,180.00	11,558,363.55	95.54
B. 13 Pejabat Daerah dan Tanah Perak Tengah	9,963,251.00	9,963,251.00	9,625,861.35	96.61
B. 14 Pejabat Daerah dan Tanah Kampar	4,734,706.00	4,734,706.00	4,644,271.70	98.09
B. 15 Pejabat Pengarah Tanah dan Galian	15,493,727.00	15,493,727.00	15,244,060.71	98.39
B. 16 Jabatan Mufti	2,646,171.00	2,646,171.00	2,406,703.58	90.95
B. 17 Jabatan Kehakiman Syariah	9,524,341.00	9,524,341.00	8,747,151.67	91.84
B. 18 Jabatan Agama Islam Negeri Perak	73,743,734.00	73,743,734.00	73,362,920.78	99.48
B. 19 Kerajaan Tempatan dan Perumahan Awam	10,694,400.00	10,694,400.00	10,684,775.93	99.91
B. 20 Pejabat Kewangan Negeri Perak	4,943,700.00	4,943,700.00	4,480,790.54	90.64
B. 21 Pelbagai Perkhidmatan Am	135,175,000.00	135,175,000.00	118,080,205.22	87.35

(disambung)

(sambungan)

Perbelanjaan Mengurus mengikut Maksud Perbelanjaan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Maksud Perbelanjaan	2015			
	Anggaran	Anggaran		%
	Asal	Dipinda	Sebenar	Anggaran
	RM	RM	RM	
PERBELANJAAN BEKALAN				
B. 22 Peruntukan Kepada Kumpulan Wang Terkanun	302,710,000.00	302,710,000.00	277,000,000.00	91.51
B. 23 Jabatan Pertanian	19,968,958.00	19,968,958.00	19,771,426.57	99.01
B. 24 Jabatan Pengairan dan Saliran	85,526,060.00	85,526,060.00	85,363,326.30	99.81
B. 25 Jabatan Perhutanan	30,866,243.00	30,866,243.00	30,639,773.69	99.27
B. 26 Jabatan Perkhidmatan Veterinar	15,097,183.00	15,097,183.00	14,405,661.88	95.42
B. 27 Jabatan Kerja Raya	73,844,389.00	73,844,389.00	70,081,483.52	94.90
B. 28 Jabatan Perancangan Bandar dan Desa	6,470,286.00	6,470,286.00	6,017,229.09	93.00
B. 29 Jabatan Kebajikan Masyarakat	31,959,834.00	31,959,834.00	30,010,264.85	93.90
B. 30 Jabatan Mineral dan Geosains	716,944.00	716,944.00	697,200.22	97.25
B. 31 Pencen Siasah dan Saraan Rahim	407,400.00	407,400.00	299,640.00	73.55
Jumlah Perbelanjaan Bekalan	983,002,857.00	983,002,857.00	925,766,726.70	94.18
PERBELANJAAN MENGURUS (sebelum caruman)	707,808,473.00	707,808,473.00	675,847,397.92	95.48
CARUMAN KE KUMPULAN WANG PEMBANGUNAN	302,710,000.00	302,710,000.00	277,000,000.00	91.51
PERBELANJAAN MENGURUS (selepas caruman)	1,010,518,473.00	1,010,518,473.00	952,847,397.92	94.29

Maklumat terperinci perbelanjaan mengurus dapat dirujuk di Lampiran 1 - Penyata Perbelanjaan Mengurus bagi tahun berakhir 31 Disember 2015.

6. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

Akaun Pinjaman Disatukan mengaun semua terimaan dan bayaran balik pinjaman di bawah kuasa undang-undang Persekutuan.

Pinjaman terdiri daripada Pinjaman yang diterima oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan. Terimaan ini dibayar kepada pelbagai agensi Kerajaan Negeri atas sifat pinjaman itu diperolehi.

Bayaran hutang negeri termasuk faedah tidak diakaun di Akaun Pinjaman Disatukan sebaliknya dikenakan kepada perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan T04 berjumlah RM4,828,749.75 seperti di Nota 5(b).

(disambung)

(sambungan)

Akaun Pinjaman Disatukan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal

PINJAMAN

Pihak Berkuasa Tempatan

Baki pada 1 Januari

Terimaan

Bayaran

Baki pada 31 Disember

Badan Berkanun

Baki pada 1 Januari

Terimaan

Bayaran

Baki pada 31 Disember

Bekalan Air

Baki pada 1 Januari

Terimaan

Bayaran

Baki pada 31 Disember

Perumahan Awam Kos Rendah

Baki pada 1 Januari

Terimaan

Bayaran

Baki pada 31 Disember

Pelbagai

Baki pada 1 Januari

Terimaan

Bayaran

Baki pada 31 Disember

BAKI AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

2015
(Debit) / Kredit
RM

2014
(Debit) / Kredit
RM

	0.00	0.00
	0.00	0.00
	0.00	0.00
	0.00	0.00

	0.00	0.00
	0.00	0.00
	0.00	0.00
	0.00	0.00

	0.00	0.00
	53,274,037.00	83,257,200.00
	53,274,037.00	83,257,200.00
	0.00	0.00

	0.00	0.00
	0.00	0.00
	0.00	0.00
	0.00	0.00

	0.00	0.00
	0.00	0.00
	0.00	0.00
	0.00	0.00
	0.00	0.00
	0.00	0.00

Di Penyata Prestasi Kewangan, Pinjaman Negeri berjumlah RM0.00 untuk tahun 2015 adalah terimaan bersih tahun semasa.

7. AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan mengakaun semua terimaan dan bayaran wang amanah mengikut kehendak undang-undang, akta-akta amanah, suratcara amanah, arahan amanah dan perjanjian. Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Deposit.

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri dari Kumpulan Wang Amanah yang ditubuhkan dibawah Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Disemak 1972) untuk maksud tertentu. Kumpulan wang ini terdiri dari urusanniaga Akaun Penyelesaian dan juga Kumpulan wang pusingan yang mana pembayarannya tidak boleh melebihi had peruntukan yang diluluskan oleh Dewan Negeri.

(disambung)

(sambungan)

Akaun Amanah Disatukan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut

Perihal	Baki pada 01.01.2015 (Debit) / Kredit RM	Debit RM	Kredit RM	Baki pada 31.12.2015 (Debit) / Kredit RM
KUMPULAN WANG AMANAH KERAJAAN				
Kumpulan Wang Pembangunan	(143,682,924.57)	313,249,716.02	316,758,664.17	(140,173,976.42)
Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	282,517,883.06	7,696,488,015.41	7,700,537,923.08	286,567,790.73
Jumlah Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	138,834,958.49	8,009,737,731.43	8,017,296,587.25	146,393,814.31
KUMPULAN WANG AMANAH AWAM				
Kumpulan Wang Amanah Awam	84,253,910.12	85,037,164.18	105,624,084.43	104,840,830.37
Jumlah Kumpulan Wang Amanah Awam	84,253,910.12	85,037,164.18	105,624,084.43	104,840,830.37
AKAUN DEPOSIT				
Akaun Wang Deposit	99,274,771.41	59,675,223.36	65,273,394.69	104,872,942.74
Jumlah Akaun Deposit	99,274,771.41	59,675,223.36	65,273,394.69	104,872,942.74
JUMLAH AKAUN AMANAH DISATUKAN	322,363,640.02	8,154,450,118.97	8,188,194,066.37	356,107,587.42

Terimaan lain di Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai sebanyak RM30,234,999.25 merupakan baki bersih Akaun Amanah kecuali Kumpulan Wang Pembangunan.

Kurangan pembiayaan berjumlah RM32,164,597.88 di Penyata Prestasi Kewangan dibiayai oleh terimaan balik pinjaman dan pelbagai terimaan serta perubahan dalam Tunai, Pelaburan dan Amanah.

(a) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan mengaun terimaan dari peruntukan Kerajaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada Kumpulan Wang Pembangunan dan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan.

- (i) Kumpulan Wang Pembangunan mengaun terimaan dan bayaran pembangunan seperti yang diperuntukkan oleh Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 406].

Terimaan utama bagi kumpulan wang ini terdiri daripada pindahan dari Akaun Hasil Disatukan, pemberian persekutuan, ansuran sewa beli dan jualan serta pelbagai terimaan. Bayaran kumpulan wang ini adalah perbelanjaan pembangunan secara langsung atau pinjaman.

(disambung)

(sambungan)

Kumpulan Wang Pembangunan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
BAKI PADA 1 JANUARI	(143,682,924.57)	(145,833,192.57)
TERIMAAN		
Pindahan Dari Akaun Hasil Disatukan	277,000,000.00	270,000,000.00
Penerimaan Sewa Beli Rumah-Rumah Awam	3,605,339.17	4,252,013.62
Jualan Perumahan Awam Kos Rendah	362,519.00	433,000.00
Pemberian Pertambahan Hasil Bahagian II	10,703,120.00	11,441,559.00
Pemberian Berdasarkan Tahap Pembangunan Ekonomi, Infra dan Kesejahteraan Hidup	21,077,000.00	21,077,000.00
Bayaran Balik Pengeluaran Hakmilik Rancangan Perumahan	28,576.00	28,495.00
Pelbagai Pendapatan	3,982,110.00	11,152.50
Jumlah Terimaan	316,758,664.17	307,243,220.12
BAYARAN		
Perbelanjaan Pembangunan		
Langsung	313,249,716.02	305,092,952.12
Pinjaman	0.00	0.00
Jumlah Bayaran	313,249,716.02	305,092,952.12
Lebihan / (Kurangan) Bagi Tahun	3,508,948.15	2,150,268.00
BAKI KUMPULAN WANG PEMBANGUNAN PADA 31 DISEMBER	(140,173,976.42)	(143,682,924.57)

Maklumat terperinci perbelanjaan pembangunan dapat dirujuk di Lampiran 2 - Penyata Perbelanjaan Pembangunan bagi tahun berakhir 31 Disember 2015.

Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
AKAUN PENYELESAIAN		
Pelarasan - Akaun Hasil Dari Kerajaan Persekutuan	771,849.43	219,452.51
Pelarasan - Akaun Penyelesaian Cek Terbatat	1,790,722.72	2,098,753.47
Akaun Penyelesaian Pembatalan EFT	285,999.97	1,054,630.55
Jumlah Akaun Penyelesaian	2,848,572.12	3,372,836.53
AKAUN PERNIAGAAN		
Akaun Peruntukan - Kira-Kira Perjalanan Workshop	1,500,000.00	1,500,000.00
Akaun Urusniaga - Kira-Kira Perjalanan Workshop	6,000,455.14	5,946,960.21
Jumlah Akaun Perniagaan	7,500,455.14	7,446,960.21
AKAUN PINJAMAN		
Akaun Peruntukan - Pendahuluan Membeli Kenderaan	2,500,000.00	4,000,000.00
Akaun Urusniaga - Pendahuluan Membeli Kenderaan	(938,723.43)	(1,020,518.39)
Akaun Peruntukan - Pendahuluan Diri Pegawai Awam	500,000.00	500,000.00
Akaun Urusniaga - Pendahuluan Diri Pegawai Awam	0.00	(6,900.00)
Akaun Peruntukan - Pelbagai Pendahuluan	10,350,000.00	10,350,000.00
Akaun Urusniaga - Pelbagai Pendahuluan	0.00	0.00
Akaun Peruntukan - Kumpulan Wang Pelbagai Pendahuluan ADUN	1,000,000.00	1,000,000.00
Akaun Urusniaga - Pelbagai Pendahuluan ADUN	(1,676.77)	(3,008.97)
Akaun Peruntukan - Kumpulan Wang Pinjaman Komputer	1,000,000.00	1,000,000.00
Akaun Urusniaga - Pinjaman Komputer	(579,504.90)	(547,222.39)
Akaun Peruntukan - Kumpulan Wang Pinjaman Bdn Berkanun dan Lain-lain	107,168,567.06	107,168,567.06
Akaun Urusniaga - Kumpulan Wang Pinjaman kepada Bdn Berkanun dan Lain-lain	(89,730,991.28)	(83,229,392.34)
Jumlah Akaun Pinjaman	31,267,670.68	39,211,524.97
KUMPULAN WANG LUAR JANGKA		
Akaun Peruntukan - Kumpulan Wang Luar Jangka	11,000,000.00	11,000,000.00
Jumlah Kumpulan Wang Luar Jangka	11,000,000.00	11,000,000.00
PELBAGAI KUMPULAN WANG		
Akaun Peruntukan - Kumpulan Wang Pusingan Untuk Kampong Tersusun	0.00	3,000,000.00
Akaun Urusniaga - Kumpulan Wang Pusingan Kampong Tersusun	0.00	(581,156.46)
Akaun Peruntukan - Kumpulan Wang Pelaburan Negeri	78,500,000.00	78,500,000.00
Akaun Urusniaga - Kumpulan Wang Pelaburan Negeri	(70,646,314.25)	(54,823,500.00)
Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Negeri Perak	203,628,521.78	173,279,295.21
Akaun Kena Bayar	22,468,885.26	22,111,922.60
Jumlah Pelbagai Kumpulan Wang	233,951,092.79	221,486,561.35
JUMLAH PELBAGAI KUMPULAN WANG AMANAH KERAJAAN	286,567,790.73	282,517,883.06

(b) **Kumpulan Wang Amanah Awam**

Kumpulan Wang Amanah Awam mengaakun terimaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut akta khas atau Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Kumpulan Wang Amanah Awam terdiri daripada Amanah Khas yang diwujudkan di bawah aktanya sendiri dan Amanah Am yang diwujudkan di bawah Seksyen 9 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Ianya terdiri dari Kumpulan Wang yang diamanahkan kepada Kerajaan Negeri dan wang amanah yang diterima bagi maksud tertentu. Di antara akaun amanah yang terdapat di bawah kumpulan wang ini adalah Kumpulan Wang Simpanan DiRaja yang ditubuhkan di bawah Enakman Civil List 1958. Baki Peruntukan di bawah peruntukan DiRaja T01 yang tidak habis dibelanjakan akan dipindahkan ke Kumpulan Wang ini. Baki dalam kumpulan wang ini juga boleh juga dikeluarkan bagi menampung peruntukan yang tidak mencukupi dalam Akaun Hasil Disatukan dibawah Perbelanjaan Mengurus T01.

Kumpulan Wang Amanah Awam pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 RM	2014 RM
WANG AMANAH		
Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan		
Akaun Amanah Pembangunan Taska Permata Negara	208,704.41	222,203.71
Akaun Amanah Elaun Ketua Kampung	2,158,410.53	2,179,143.82
Akaun Amanah Elaun Ketua Kampung Baru	11,700.00	0.00
Akaun Amanah Kompleks Sejarah Pasir Salak Kg. Gajah	454,503.55	416,115.26
Akaun Amanah Pengurusan Kumpulan Selendang Perak	32,758.38	1,078.84
Akaun Amanah Program Latihan Teknikal	941,719.42	941,719.42
Akaun Amanah Program Pembangunan Modal Insan	1,301,210.92	3,000,000.00
Latihan dan Kursus Anggota Pihak Berkuasa Tempatan Negeri Perak	59,916.57	112,643.07
Akaun Amanah Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR) TNB JANAMANJUNG Sdn. Bhd.	4,235,000.00	5,000,000.00
Tabung Amanah Repositori	174,058.46	267,178.46
Ujian Khas Memasuki Perkhidmatan Awam	598.44	598.44
Akaun Amanah Bayaran Royalti (PINS)	520,488.80	534,030.00
Akaun Amanah Projek Perumahan	25,798.49	27,050.79
Akaun Amanah Projek Landasan Berkembar Elektrik Negeri Perak (RPT)	1,719,794.86	2,008,149.42
Akaun Amanah Projek Pembangunan Semula Perkampungan Nelayan	35,026,905.32	0.00
Akaun Amanah Pertabalan Sultan	51,740.00	0.00
Akaun Amanah Program Perlindungan Takaful Kerajaan Negeri Perak	3,282,860.00	1,630,860.00
Akaun Amanah Projek Tabung Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2010	2,218,493.30	2,218,493.30
Akaun Amanah Pembangunan Pusat Transformasi Bandar (UTC)	0.00	106,721.70
Akaun Amanah Tanggungjawab Sosial Korporat Vale	848,558.59	1,087,300.00
Akaun Amanah Tanggungjawab Sosial Korporat	1,906,564.20	1,906,564.20
Akaun Amanah Program Perumahan Nelayan Pulau Pangkor	10,117,200.00	21,352,800.00
Akaun Amanah Pampasan kpd Pemilik Tanah untuk Pembinaan Jalan Alternatif ke Teluk Rubiah	283,371.94	283,371.94
Akaun Amanah Elaun Ketua Kampung (Persekutuan)	1,533,400.44	596,842.00
Akaun Amanah Tabung Inovasi	120,661.80	166,098.00
Jumlah Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan	67,234,418.42	44,058,962.37

(disambung)

(sambungan)

Perihal	2015 RM	2014 RM
Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan		
Akaun Amanah Pengurusan SPEKS	553,005.99	554,215.99
Akaun Amanah Tabung Bencana Negeri Perak	540,288.71	2,694,487.86
Akaun Amanah Peruntukan Khas Kerajaan Persekutuan	646,010.00	2,639,091.80
Akaun Amanah Peruntukan Khas Kerajaan Negeri Perak	6,400,000.00	3,779,473.95
Jumlah Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan	8,139,304.70	9,667,269.60
Pejabat Daerah dan Tanah Kerian		
Akaun Amanah Pembangunan Rakyat Miskin Daerah Kerian	58,336.28	58,336.28
Jumlah Pejabat Daerah dan Tanah Kerian	58,336.28	58,336.28
Pejabat Pengarah Tanah dan Galian		
Akaun Amanah Hartanah Bumiputera Negeri Perak	2,934,989.40	1,103,905.24
Akaun Amanah Kumpulan Wang Pemulihan Bersama	650,000.00	440,000.00
Jumlah Pejabat Pengarah Tanah dan Galian	3,584,989.40	1,543,905.24
Pejabat Daerah dan Tanah Larut, Matang dan Selama		
Akaun Amanah Projek Penempatan Semula dan Pembangunan Infrastruktur RPT Sungai Kerang	240,050.68	240,050.68
Jumlah Pejabat Daerah dan Tanah Larut, Matang dan Selama	240,050.68	240,050.68
Jabatan Pengairan dan Saliran		
Akaun Amanah Sumbangan Saliran Negeri Perak	8,653,033.91	9,776,764.11
Jumlah Jabatan Pengairan dan Saliran	8,653,033.91	9,776,764.11
Jabatan Perkhidmatan Veterinar		
Akaun Amanah Sistem E-Permit 2	532.00	275.00
Jumlah Jabatan Perkhidmatan Veterinar	532.00	275.00
Jabatan Agama Islam		
Akaun Amanah Pembiayaan Pendahuluan Nafkah Bahagian Sokongan Keluarga Perak	237,034.00	284,420.00
Jumlah Jabatan Agama Islam	237,034.00	284,420.00
Jabatan Kerja Raya		
Akaun Amanah Kerja-Kerja Pengorekan Jalan Oleh Tenaga Nasional Bhd	500,000.00	500,000.00
Jumlah Jabatan Kerja Raya	500,000.00	500,000.00

(disambung)

(sambungan)

Perihal	2015 RM	2014 RM
Jabatan Perancangan Bandar dan Desa		
Akaun Amanah Caj Pemajuan JPBD Negeri Perak	44,717.00	11,125.00
Jumlah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa	44,717.00	11,125.00
Jumlah Wang Amanah	88,692,416.39	66,141,108.28
AMANA KHAS		
Pejabat DYMM Sultan Perak		
Kumpulan Wang Simpanan Diraja	693,821.17	1,131,144.75
Jumlah Pejabat DYMM Sultan Perak	693,821.17	1,131,144.75
Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan		
Kumpulan Wang Lembaga Kemajuan Penanam Padi Perak	0.00	1,046,920.92
Kumpulan Wang Pemberian Bagi Pelajaran Tinggi Kepada Murid-Murid Islam	926,787.01	556,173.71
Kumpulan Wang Biasiswa Kebangsaan Bukan Melayu	1,838,984.92	2,628,549.67
Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Melayu	4,417,535.17	4,489,458.89
Jumlah Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan	7,183,307.10	8,721,103.19
Jabatan Perhutanan		
Kumpulan Wang Pembangunan Hutan	8,209,730.33	8,243,613.92
Jumlah Jabatan Perhutanan	8,209,730.33	8,243,613.92
Perbadanan Taman Negeri Perak		
Kumpulan Wang Taman Negeri Perak	61,555.38	16,939.98
Jumlah Perbadanan Taman Negeri Perak	61,555.38	16,939.98
Jumlah Amanah Khas	16,148,413.98	18,112,801.84
JUMLAH KUMPULAN WANG AMANA AWAM	104,840,830.37	84,253,910.12

(c) **Akaun Deposit**

Akaun Deposit terdiri daripada Deposit Am yang diterima khusus oleh Kerajaan Negeri. Deposit Am adalah wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah undang-undang atau perjanjian dan perlu dibayar balik apabila

Akaun Deposit yang matan bagi setiap kategori Deposit pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 (Debit) / Kredit RM	2014 (Debit) / Kredit RM
DEPOSIT AM		
Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan	1,372,342.28	2,084,758.19
Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan	1,371,143.41	1,049,646.88
Pejabat Daerah dan Tanah Batang Padang	6,007,711.63	6,930,112.17
Pejabat Daerah dan Tanah Manjung	1,213,114.60	672,320.26
Pejabat Daerah dan Tanah Hilir Perak	3,509,847.39	3,067,187.76
Pejabat Daerah dan Tanah Hulu Perak	427,061.08	364,360.08
Pejabat Daerah dan Tanah Kinta	18,978,565.00	16,629,719.11
Pejabat Daerah dan Tanah Kerian	1,110,816.90	912,090.30
Pejabat Daerah dan Tanah Kuala Kangsar	1,306,439.85	1,235,973.15
Pejabat Daerah dan Tanah Larut, Matang dan Selama	2,544,453.71	2,364,614.11
Pejabat Daerah dan Tanah Perak Tengah	1,263,990.91	1,084,293.61
Pejabat Pengarah Tanah dan Galian	4,081,284.56	4,170,700.06
Pejabat Hal Ehwal Agama Islam	1,000.00	0.00
Jabatan Pertanian	1,840.00	1,840.00
Jabatan Pengairan dan Saliran	2,281,849.29	2,370,303.65
Jabatan Perhutanan	31,628,798.62	31,174,159.16
Jabatan Perkhidmatan Veterinar	41,703.36	47,700.72
Jabatan Kerja Raya	19,482,761.83	17,473,564.26
Jabatan Mineral dan Geosains	38,820.00	38,820.00
Jabatan Kehakiman Syariah Negeri Perak	310,040.00	306,290.00
Pejabat Daerah dan Tanah Kampar	5,680,617.00	5,006,145.00
JUMLAH AKAUN DEPOSIT AM	102,654,201.42	96,984,598.47
Perihal	(Debit) / Kredit RM	(Debit) / Kredit RM
DEPOSIT PERUMAHAN AWAM KOS RENDAH		
Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan	841,119.00	851,253.00
Pejabat Daerah dan Tanah Batang Padang	180,204.38	173,702.38
Pejabat Daerah dan Tanah Manjung	9,126.00	0.00
Pejabat Daerah dan Tanah Hilir Perak	137,910.00	143,452.00
Pejabat Daerah dan Tanah Hulu Perak	149,971.00	153,207.00
Pejabat Daerah dan Tanah Kinta	120,088.00	124,789.00
Pejabat Daerah dan Tanah Kerian	153,567.00	162,089.00
Pejabat Daerah dan Tanah Kuala Kangsar	126,642.00	167,629.42
Pejabat Daerah dan Tanah Larut, Matang dan Selama	177,163.20	176,690.40
Pejabat Daerah dan Tanah Perak Tengah	240,840.80	251,893.80
Pejabat Daerah dan Tanah Kampar	82,109.94	85,466.94
JUMLAH AKAUN DEPOSIT PERUMAHAN AWAM KOS RENDAH	2,218,741.32	2,290,172.94
JUMLAH KESELURUHAN	104,872,942.74	99,274,771.41

8. MEMORANDUM ASET

Memorandum Aset menunjukkan sebahagian aset kewangan kerajaan negeri iaitu Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus atau pembangunan, tetapi tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan.

(a) Pinjaman Boleh Dituntut

Pinjaman Boleh Dituntut adalah baki pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada agensi Kerajaan Negeri dan Badan Berkanun.

Pinjaman Boleh Dituntut pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	Baki Belum Selesai pada	
	2015	2014
	RM	RM
Pinjaman Kepada Pihak Berkuasa Tempatan	51,129,710.11	40,527,387.15
Pinjaman Kepada Badan Berkanun	23,664,370.57	27,068,695.23
Pinjaman Pelbagai	30,190,956.26	33,857,561.23
Pinjaman Kepada Lembaga Air Perak	497,996,840.07	458,848,330.89
JUMLAH PINJAMAN BOLEH DITUNTUT	602,981,877.01	560,301,974.50

Maklumat terperinci Pinjaman Boleh Dituntut dapat dirujuk di Lampiran 3 - Penyata Akaun Memorandum Pinjaman Boleh Dituntut pada 31 Disember 2015.

(b) Pelaburan

Pelaburan adalah pegangan ekuiti dalam syarikat, melalui syarikat pengurus dana.

Pelaburan pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	Nilai Buku	
	2015	2014
	RM	RM
Syarikat	12,646,314.25	9,823,500.00
Pengurus Dana	65,000,000.00	65,000,000.00
JUMLAH PELABURAN	77,646,314.25	74,823,500.00

Maklumat terperinci Pelaburan dapat dirujuk di Lampiran 4 - Penyata Akaun Memorandum Pelaburan pada 31 Disember 2015.

9. MEMORANDUM LIABILITI

Memorandum Liabiliti menunjukkan sebahagian liabiliti kerajaan iaitu Hutang Awam dan Pelbagai Liabiliti yang tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan.

(a) Hutang Kerajaan Negeri

Mulai tahun kewangan 2011, Hutang Awam diklasifikasi sebagai Pinjaman dan Bantuan Luar Negeri selaras dengan Para 1.10. Cash Basis IPSAS. Akaun ini menunjukkan baki hutang yang terdiri dari semua pinjaman yang diambil oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan untuk membiayai projek-projek pembangunan negeri dan Badan-Badan Berkanun

Baki hutang awam negeri yang belum selesai berjumlah RM606,743,478.66 pada 31 Disember 2015. Jumlah ini adalah baki pokok pinjaman belum matang pada 31 Disember 2015. Butiran lanjut dapat dirujuk di Lampiran 5 - Penyata Akaun Memorandum Hutang Awam.

Hutang Awam pada 31 Disember 2015 adalah seperti berikut:

Perihal	2015 RM	2014 RM
PINJAMAN		
Rancangan Perumahan Awam	41,953,279.64	44,050,943.62
Rancangan Pembangunan Perusahaan	587,042.76	1,281,340.80
Pelbagai Projek	14,943,754.26	16,943,754.26
Projek Bekalan Air	549,259,402.00	495,985,365.00
JUMLAH HUTANG KERAJAAN NEGERI	606,743,478.66	558,261,403.68

10. Akaun Belum Terima

Akaun Belum Terima pada 31 Disember 2015 berjumlah RM112,466,366.02 berdasarkan rekod Jabatan dilaporkan sebagai maklumat tambahan, walaupun Kerajaan Negeri mengamalkan asas perakaunan tunai ubahsuai.

www.audit.gov.my

JABATAN AUDIT NEGARA MALAYSIA
No. 15, Aras 1-5
Persiaran Perdana, Presint 2
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62518 Wilayah Persekutuan Putrajaya